

Kasutusjuhend

KOKKUVÕTE

See juhend sisaldab teavet komponentide, võrguühenduse, energiahalduse, turvaseme, varunduse ja palju muu kohta.

© Copyright 2019-2021 HP Development Company, L.P.

Bluetooth on selle omanikule kuuluv kaubamärk ja ettevõtte HP Inc. kasutab seda litsentsi alusel. Intel, Celeron ja Pentium on ettevõtte Intel Corporation või selle tütarettevõtete kaubamärgid USA-s ja teistes riikides. Windows on ettevõtte Microsoft Corporation registreeritud kaubamärk või kaubamärk USA-s ja/või teistes riikides. USB Type-C® ja USB-C® on USB Implementers Forum registreeritud kaubamärgid. Miracast® on ettevõtte Wi-Fi Alliance registreeritud kaubamärk.

Selles dokumendis sisalduvat teavet võidakse ette teatamata muuta. Ainsad HP toodete ja teenuste garantiid on sätestatud otsesest garantiivaldustes, mis on nende toodete ja teenustega kaasas. Selles dokumendis sisalduvat teavet ei või tõlgendada täiendava garantii pakkumisena. HP ei vastuta siin leiduda võivate tehniliste või toimetuslike vigade ega puuduste eest.

Teine väljaanne: märts 2021

Esimene väljaanne: juuni 2019

Dokumendi number: L58966-E42

Tooteteave

Selles juhendis kirjeldatakse funktsioone, mis on saadaval enamiku mudelite puhul. Mõni funktsioon ei pruugi teie arvutis saadaval olla.

Kõik funktsioonid ei ole kõigis Windowsi väljaannetes või versioonides saadaval. Windowsi kõigi funktsioonide kasutamiseks võivad süsteemid vajada täiendatud ja/või eraldi ostetavat riistvara, draivereid, tarkvara või BIOS-i värskendust. Operatsioonisüsteemi Windows 10 värskendatakse automaatselt. See funktsioon on alati lubatud. Värskendamisel võivad rakenduda Interneti-teenusepakkuja hinnakiri ja lisanõuded. Lisateavet vt veebisaidilt <http://www.microsoft.com>.

Uusimate kasutusjuhendite nägemiseks minge aadressile <http://www.hp.com/support> ja järgige juhiseid, et leida oma toode. Seejärel valige **Manuals** (Kasutusjuhendid).

Tarkvara kasutamise tingimused

Sellesse arvutisse eelinstallitud mis tahes tarkvaratoodet installides, kopeerides, alla laadides või mis tahes muul viisil kasutades nõustute, et olete kohustatud järgima HP lõppkasutaja litsentsilepingu (EULA) tingimusi. Kui te litsentsilepingu tingimustega ei nõustu, on teie ainuke võimalus kogu selle toote (riistvara ja tarkvara) kasutamata tagastamine 14 päeva jooksul raha täies mahus tagasimakse taotlemiseks kooskõlas müüja tagasimaksetingimustega.

Lisateabe saamiseks või kogu arvuti hinna ulatuses tagasimakse taotlemiseks võtke ühendust oma müüjaga.

Ohutusmärkus

Vähendage kuumusest tulenevate kehavigastuste või arvuti ülekuumenemise võimalust, järgides kirjeldatud toiminguid.

⚠ HOIATUS! Kuumusest tulenevate vigastuste või arvuti ülekuumenemise vältimiseks ärge hoidke arvutit kasutamise ajal süles ega tõkestage arvuti ventilatsiooniavasid. Kasutage arvutit ainult kõval tasasel alusel. Jälgige, et mõni muu kõva (nt kõrvalasuv printer) või pehme pinnaga (nt padjad, vaip või riietusesse) objekt ei blokeeriks õhuvoolu liikumist ventilatsiooniavadest. Samuti ärge hoidke arvuti kasutamisel vahelduvvooluadapterit vastu nahka või pehme pinnaga objekti (nt padjad, vaip või riietusesse). Arvuti ja vahelduvvooluadapter vastab kohaldatavates ohutusstandardites sätestatud välispinna temperatuuri piirangutele.

Protsessori konfiguratsioonisäte (ainult teatud mudelitel)

Oluline teave protsessori konfiguratsioonide kohta.

NB! Teatud tooted on konfigureeritud Intel® Pentium®-i N35xx-/N37xx-seeria või Celeron®-i N28xx-/N29xx-/N30xx-/N31xx-seeria protsessori ja Windows®-i operatsioonisüsteemiga. **Kui teie arvuti on konfigureeritud kirjeldatud moel, ärge muutke neil mudelitel msconfig.exe protsessori konfiguratsioonisätet 4 või 2 protsessorilt esimesele protsessorile.** Kui te seda teete, siis arvuti ei taaskäivitu. Algsätete taastamiseks peate taastama tehasesätteid.

Sisukord

1 Alustamine	1
Parimad kasutusviisid	1
Veel HP ressursse	1
2 Arvuti tundmaõppimine	3
Riistvara tuvastamine	3
Tarkvara tuvastamine	3
Parempoolne külg	3
Vasakpoolne külg	4
Ekraan	5
Nõrga sinise valguse režiim (ainult teatud mudelitel)	5
Klaviatuurla	6
Puuteplaadi sätted ja komponendid	6
Puuteplaadi sätted	7
Puuteplaadi sätete kohandamine	7
Puuteplaadi sisselülitamine	7
Puuteplaadi komponendid	7
Märgutuled	8
Nupp, ventilatsiooniava, kõlarid ja sõrmejäljelugeja	8
Eriklahvid	10
Toiminguklahvid	11
Põhi	12
Sildid	13
3 Ühenduse loomine võrguga	15
Ühenduse loomine traadita võrguga	15
Traadita ühenduse juhtelementide kasutamine	15
Lennukirežiimi klahv	15
Operatsioonisüsteemi juhtelemendid	15
Ühenduse loomine WLAN-iga	16
HP Mobile Broadbandi (Mobiilne lairibaühendus) kasutamine (ainult teatud toodetel)	16
eSIM-i kasutamine (ainult teatud toodetel)	17
GPS-i kasutamine (ainult teatud toodetel)	17
Bluetooth-seadmete kasutamine (ainult teatud toodetel)	17
Bluetooth-seadmete ühendamine	18
Traadiga võrguga (LAN) ühendamine (ainult teatud toodetel)	18

4 Meelelahutusfunktsioonide nautimine	19
Kaamera kasutamine	19
Heli kasutamine	19
Kõlarite ühendamine	19
Kõrvaklappide ühendamine	19
Peakomplekti ühendamine	20
Helisätete kasutamine	20
Helisätted	20
Helisätted	20
Video kasutamine	20
Videoseadmete ühendamine HDMI-kaabli abil (ainult teatud toodetel)	20
Kõrglahutusega teleri või monitori ühendamine HDMI abil	20
HDMI-heli häälestamine	21
HDMI heli sisselülitamine	21
Heli taastamine arvutikõlarites	22
Miracastiga ühilduvate traadita kuvaseadmete leidmine ja nendega ühendamine (ainult teatud mudelitel)	22
Andmeedastuse kasutamine	22
Seadmete ühendamine C-tüüpi USB-porti (ainult teatud mudelid)	22
5 Ekraanil navigeerimine	24
Puuteplaadi ja puutekraani žestide kasutamine	24
Koputamine	24
Suurendamine ja vähendamine kahe sõrmega	24
Kahe sõrmega libistamine (puuteplaat ja täppispuuteplaat)	25
Kahe sõrmega koputus (puuteplaat ja täppispuuteplaat)	25
Kolme sõrmega koputus (puuteplaat ja täppispuuteplaat)	25
Nelja sõrmega koputus (puuteplaat ja täppispuuteplaat)	26
Kolme sõrmega nipsamine (puuteplaat ja täppispuuteplaat)	26
Nelja sõrmega nipsamine (täppispuuteplaadil)	26
Ühe sõrmega libistamine (puutekraanidel)	27
Valikulise klaviatuuri ja hiire kasutamine	27
Ekraaniklaviatuuri kasutamine (ainult teatud mudelitel)	27
6 Toitehaldus	28
Une- või talveunerežiimi kasutamine	28
Unerežiimi käivitamine ja sellest väljumine	28
Talveunerežiimi käivitamine ja sellest väljumine (ainult teatud mudelitel)	29
Arvuti sulgemine (väljalülitamine)	29
Toitekooni ja toitesuvandite kasutamine	30
Arvuti kasutamine akutoitel	30

Funktsiooni HP Fast Charge kasutamine (ainult teatud toodetel)	30
Aku laetuse taseme kuvamine	30
Akuteabe otsimine HP Support Assistantis (ainult teatud mudelitel)	30
Akutoite säästmine	31
Aku tühjenemise tuvastamine	31
Tegutsemine aku tühjenemise korral	31
Tegutsemine aku tühjenemise korral, kui välistoide on saadaval	31
Tegutsemine aku tühjenemise korral, kui mitte ühtegi toiteallikat pole saadaval	32
Aku laetuse madala taseme lahendamine, kui arvuti ei saa talveunerežiimist väljuda	32
Mitte-eemaldatav aku	32
Arvuti kasutamine välistoitel	32

7 Arvuti hooldamine 34

Jõudluse parandamine	34
Ketta defragmentori kasutamine	34
Kettapuhastuse kasutamine	34
HP 3D DriveGuardi kasutamine (ainult teatud toodetel)	34
HP 3D DriveGuard olekute tuvastamine	35
Programmide ja draiverite värskendamine	35
Programmide ja draiverite värskendamine Windows 10 abil	35
Programmide värskendamine, kasutades opsüsteemi Windows 10 S	35
Draiverite värskendamine, kasutades opsüsteemi Windows 10 S	35
Arvuti puhastamine	36
HP Easy Cleani lubamine (ainult teatud toodetel)	36
Arvutist mustuse ja prahi eemaldamine	36
Arvuti puhastamine desinfitseerimisvahendiga	37
Vineerpuidu eest hoolitsemine (ainult teatud toodetel)	37
Arvutiga reisimine või selle transportimine	38

8 Arvuti ja teabe turvalisuse tagamine 39

Paroolide kasutamine	39
Windowsi paroolide määramine	39
Häälestusutiliidi Setup Utility (BIOS) paroolide määramine	40
Windows Hello kasutamine (ainult teatud mudelitel)	40
Interneti-turvalisuse tarkvara kasutamine	41
Viirusetõrjetarkvara kasutamine	41
Tulemüritarkvara kasutamine	41
Tarkvaravärskenduste installimine	42
HP seadme teenusena kasutamine (ainult teatud tooted)	42
Traadita võrgu turvalisuse tagamine	42

Tarkvararakenduste ja teabe varundamine	42
Valikulise turvakaabli (ainult teatud toodetel) kasutamine	42

9 Häälustusutiliidi (BIOS) kasutamine 43

Häälustusutiliidi Setup Utility (BIOS) avamine	43
BIOS-i Setup Utility (Häälustusutiliit) värskendamine	43
BIOS-i versiooni tuvastamine	43
BIOS-i värskenduseks ettevalmistamine	44
BIOS-i värskenduse allalaadimine	44
BIOS-i värskenduse installimine	44

10 HP PC Hardware Diagnosticsi kasutamine 46

Utiliidi HP PC Hardware Diagnostics Windows kasutamine (ainult teatud mudelitel)	46
Utiliidi HP PC Hardware Diagnostics Windows riistvara tõrke ID-koodi kasutamine	46
Riistvaradiagnostika HP PC Hardware Diagnostics Windows kasutamine	46
HP spikris ja toes rakenduse HP PC Hardware Diagnostics Windows avamine (ainult teatud toodetel)	46
Rakenduse HP PC Hardware Diagnostics Windows avamine rakenduses Support Assistant	47
Rakenduse HP PC Hardware Diagnostics Windows avamine Start-menüüs (ainult teatud toodetel)	47
Riistvaradiagnostika HP PC Hardware Diagnostics Windows allalaadimine	47
Utiliidi HP PC Hardware Diagnostics Windows uusima versiooni allalaadimine HP-lt	47
Utiliidi HP PC Hardware Diagnostics Windows allalaadimine Microsofti poest	47
HP Hardware Diagnostics Windows allalaadimine tootenime või -numbri alusel (ainult teatud mudelid)	48
Utiliidi HP PC Hardware Diagnostics Windows installimine	48
Riistvaradiagnostika HP PC Hardware Diagnostics UEFI kasutamine	48
Utiliidi HP PC Hardware Diagnostics UEFI riistvara tõrke ID-koodi kasutamine	48
Riistvaradiagnostika HP PC Hardware Diagnostics UEFI käivitamine	49
Utiliidi HP PC Hardware Diagnostics UEFI laadimine USB-seadmesse	49
Riistvaradiagnostika HP PC Hardware Diagnostics UEFI uusima versiooni allalaadimine	49
Utiliidi HP PC Hardware Diagnostics UEFI laadimine tootenime või -numbri alusel (ainult teatud mudelid)	49
Remote HP PC Hardware Diagnostics UEFI sätete (ainult teatud mudelitel) kasutamine	50
Utiliidi Remote HP PC Hardware Diagnostics UEFI allalaadimine	50
Utiliidi Remote HP PC Hardware Diagnostics UEFI uusima versiooni allalaadimine	50
Utiliidi Remote HP PC Hardware Diagnostics UEFI allalaadimine tootenime või -numbri alusel	50
Utiliidi Remote HP PC Hardware Diagnostics UEFI sätete kohandamine	50

11 Varundus ja taastamine	52
Teabe varundamine ja taastekandja loomine	52
Windowsi tööriistade kasutamine varundamiseks	52
Rakenduse HP Cloud Recovery Download Tool kasutamine taastekandja loomiseks (ainult teatud mudelitel)	52
Süsteemi taastamine	52
Süsteemitaaste loomine	53
Taastemeetodid	53
Taastamine HP taastekandja abil	53
Arvuti buutimisjärjestuse muutmine	53
Tarkvara HP Sure Recover kasutamine (ainult teatud toodetel)	54
 12 Elektrostaatiline lahendus	 55
 13 Tehnilised andmed	 56
Toitevool	56
Töökeskkond	57
 14 Hõlbustus	 58
HP ja hõlbustus	58
Vajalike tehnoloogiavahendite otsimine	58
HP jaoks oluline tegevus	58
International Association of Accessibility Professionals (IAAP)	58
Parima abitehnoloogia otsimine	59
Vajaduste hindamine	59
Ligipääs HP toodetele	59
Standardid ja seadusandlus	59
Standardid	60
Volitus 376 – EN 301 549	60
Veebisisu hõlbustussuunised (WCAG)	60
Seadusandlus ja regulatsioonid	60
Kasulikud hõlbustusressursid ja lingid	60
Organisatsioonid	61
Õppeasutused	61
Muud puudeallikad	61
HP lingid	61
Toega ühenduse võtmine	61
 Tähestikuline register	 63

1 Alustamine

See arvuti on võimekas tööriist, mis aitab teil täiustada töötamis- ja meelelahutusvõimalusi.

Lugege seda peatükki, et saada teavet selle kohta, kuidas arvutit pärast häälestamist parimal viisil kasutada, mida lõbusat arvutiga teha ning kust leida täiendavaid HP ressursse.

Parimad kasutusviisid

Pärast arvuti häälestamist ja registreerimist soovitame oma nutika investeeringu parimaks kasutuseks järgida järgnevaid juhiseid

- Varundage arvuti kõvaketas, luues taastekandjaid. Vaadake jaotist [Varundus ja taastamine lk 52](#).
- Ühendage arvuti kaabel- või traadita võrku, kui te seda veel teinud pole. Vt üksikasju peatükist [Ühenduse loomine võrguga lk 15](#).
- Tutvuge arvuti riist- ja tarkvaraga. Lisateavet vt jaotisest [Arvuti tundmaõppimine lk 3](#) ja [Meelelahutusfunktsioonide nautimine lk 19](#).
- Värskendage või ostke viirusetõrjetarkvara. Vaadake jaotist [Viirusetõrjetarkvara kasutamine lk 41](#).
- **Rakendus HP Support Assistant** – kiire võrgutoe kasutamiseks avage rakendus HP Support Assistant (ainult teatud toodetel). HP Support Assistant optimeerib arvuti jõudlust ja lahendab probleeme, kasutades uusimaid tarkvaravärskendusi, diagnostikavahendeid ja juhendatud abi. Sisestage tegumiriba otsinguväljale märksõna `support` ja seejärel valige **HP Support Assistant**. Seejärel valige **Support**.

Veel HP ressursse

Toote üksikasjade ressursside, juhiste ja muu leidmiseks kasutage seda tabelit.

Tabel 1-1 Lisateave

Ressurs	Sisukord
<i>Häälestusjuhised</i>	<ul style="list-style-type: none">• Arvuti häälestuse ja funktsioonide ülevaade
HP tugi	<ul style="list-style-type: none">• Veebivestlus HP tehnikuga
HP toe saamiseks avage aadress http://www.hp.com/support , järgige juhiseid ja leidke oma toode.	<ul style="list-style-type: none">• Tugiteenuse telefoninumbrid• Varuosade videod (ainult teatud mudelitel)
– või –	<ul style="list-style-type: none">• Hooldus- ja teenindusjuhendid
Sisestage tegumiriba otsinguväljale märksõna <code>support</code> , seejärel valige rakendus HP Support Assistant . Seejärel valige Support .	<ul style="list-style-type: none">• HP teeninduskeskuste asukohad
– või –	
Valige tegumiriba otsingukastis küsimärgiikoon. Seejärel valige Support .	
<i>Ohutuse ja mugavuse juhend</i>	<ul style="list-style-type: none">• Tööjaama õige häälestus
Juhendile juurdepääs.	<ul style="list-style-type: none">• Arvutikasutajate kehahoiakut ja tööharjumusi käsitlevad juhtnöörid, mis suurendavad mugavustunnet ja vähendavad vigastusohu

Tabel 1-1 Lisateave (järg)

Ressurss	Sisukord
<p>▲ Sisestage tegumiriba otsinguväljale HP dokumendid ja seejärel klõpsake valikut HP dokumendid.</p> <p>– või –</p> <p>▲ Külastage veebisaiti http://www.hp.com/ergo.</p> <p>NB! Kasutusjuhendi uusima versiooni vaatamiseks peate olema Internetiga ühendatud.</p>	<ul style="list-style-type: none">• Elektri- ja mehaanilise ohutuse teave
<p><i>Normatiiv-, ohutus- ja keskkonnakaitsealane teave</i></p> <p>Dokumendi avamiseks toimige järgmiselt.</p> <p>▲ Sisestage tegumiriba otsinguväljale HP dokumendid ja seejärel klõpsake valikut HP dokumendid.</p>	<ul style="list-style-type: none">• Olulised normatiivmärkused, sh teave akude õige utiliseerimise kohta, kui on vajalik.
<p><i>Piiratud garantii*</i></p> <p>Dokumendi avamiseks toimige järgmiselt.</p> <p>▲ Sisestage tegumiriba otsinguväljale HP dokumendid ja seejärel klõpsake valikut HP dokumendid.</p> <p>– või –</p> <p>▲ Külastage veebisaiti http://www.hp.com/go/orderdocuments.</p> <p>NB! Kasutusjuhendi uusima versiooni vaatamiseks peate olema Internetiga ühendatud.</p>	<ul style="list-style-type: none">• Arvuti spetsiaalne garantiialane teave
<p>*HP piiratud garantii leiata toote saadaolevate kasutusjuhendite hulgast ja/või pakendis kaasas olevalt CD-lt või DVD-lt. Mõne riigi või piirkonna puhul on pakendis kaasas trükitud HP garantii. Riigi/piirkonna puhul, kus trükitud garantiid kaasas pole, võite hankida koopia veebiaadressilt http://www.hp.com/go/orderdocuments. Aasia ja Vaikse ookeani piirkonnas ostetud toodete puhul saate kirjutada HP-le järgmisel aadressil: POD, PO Box 161, Kitchener Road Post Office, Singapore 912006. Kaasake kirja toote nimi, oma nimi, telefoninumber ja postiaadress.</p>	

2 Arvuti tundmaõppimine

Teie arvuti sisaldab hinnatud komponente. Selles peatükis on kirjeldatud arvuti komponente, nende asukohta ja tööd.

Riistvara tuvastamine

Et näha, milline riistvara on teie arvutisse paigaldatud, sisestage tegumiriba otsinguväljale tekst **seadmehaldur** ja seejärel valige rakendus **Seadmehaldur**.

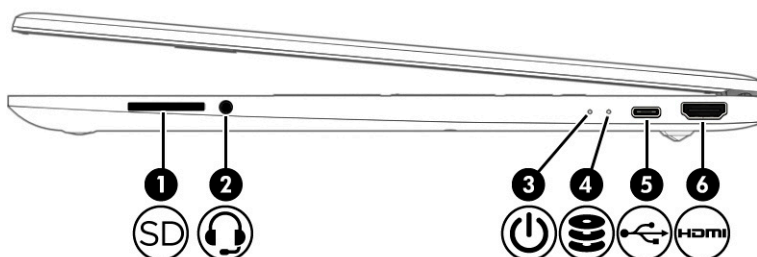
Süsteemi riistvarakomponentide kohta teabe saamiseks ja süsteemi-BIOS-i versiooninumbri nägemiseks vajutage klahvikombinatsiooni **fn+esc** (ainult teatud mudelitel).

Tarkvara tuvastamine

Arvutisse installitud tarkvara leidmiseks tehke nupul **Start** paremklops ja seejärel valige **Rakendused ja funktsioonid**.

Parempoolne külg

Tuvastage arvuti paremal küljel olevad komponendid.

Tabel 2-1 Parempoolsed komponendid ja nende kirjeldused

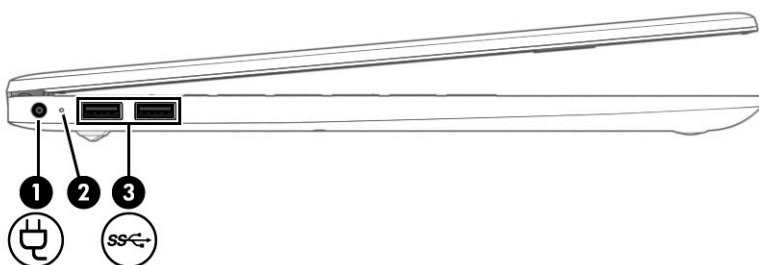
Komponent	Kirjeldus
(1) Mälukaardilugeja	Loeb valikulisi mälukaarte, mis võimaldavad teil teavet talletada, hallata ja jagada või sellele juurde pääseda. Kaardi sisestamiseks toimige järgmiselt. <ol style="list-style-type: none">Hoidke kaarti nii, et silt jääb üles ja kontaktala arvuti poole.Sisestage kaart mälukaardilugejasse ja lükake, kuni see on kindlalt paigas. Kaardi eemaldamiseks toimige järgmiselt. ▲ Tõmmake kaart mälukaardilugejast välja.
(2) Heliväljundi (kõrvaklappide)/ helisisendi (mikrofoni) liitpesa	Võimaldab ühendada valikulised aktiivstereokõlarid, kõrvaklapid, kuularid, peakomplekti või teleri helikaabli.

Tabel 2-1 Parempoolsed komponendid ja nende kirjeldused (järg)

Komponent	Kirjeldus
	<p>Ühendada saab ka valikulise peakomplekti mikrofoni. See pesa ei toeta valikulisi eraldiseisvaid mikrofone.</p> <p>HOIATUS! Enda vigastamise ohu vähendamiseks reguleerige enne kõrvaklappide, kuularite või peakomplekti kasutamist helitugevust. Lisateavet ohutuse kohta leiate <i>Normatiiv-, ohutus- ja keskkonnateatistest</i>.</p> <p>Juhendile juurdepääs.</p> <p>▲ Sisestage tegumiriba otsinguväljale HP dokumendid ja seejärel klõpsake valikut HP dokumendid.</p> <p>MÄRKUS. Kui sellesse pistikupessa on ühendatud mõni seade, on arvuti kõlarid blokeeritud.</p>
(3) Toite märgutuli	<ul style="list-style-type: none"> • Põleb: arvuti on sisse lülitatud. • Vilkumine (ainult teatud mudelitel): arvuti on energiat säästvas unerežiimis. Arvuti lülitab kuvari ja muude mittevajalike komponentide toite välja. • Ei põle: olenevalt arvuti mudelist võib arvuti olla välja lülitatud, talveunerežiimis või unerežiimis. Talveunerežiim on energiasäästuolek, mis kasutab kõige vähem toidet.
(4) Draivi märgutuli (ainult teatud mudelitel)	<ul style="list-style-type: none"> • Vilkuv valge: pooljuhtketas (SSD) on kasutusel.
(5) USB Type-C®-port	<p>Võimaldab ühendada USB-seadme, pakub andmeedastust ja (teatud toodetel) laeb väikseid seadmeid (nt nutitelefone) siis, kui arvuti on sisse lülitatud või unerežiimis.</p> <p>MÄRKUS. Kasutage väikese välisseadme laadimisel standardset C-tüüpi USB-laadimiskaablit või kaabliadapterit (eraldi ostetav).</p>
(6) HDMI-port	<p>Ühendab valikulise video- või heliseadme, nt kõrglahutusega teleri, mis tahes ühilduva digitaal- või helikomponendi või kiire HDMI-seadme.</p>

Vasakpoolne külg

Tuvastage arvuti vasakul küljel olevad komponendid.

Tabel 2-2 Vasakpoolsed komponendid ja nende kirjeldused

Komponent	Kirjeldus
(1) Toitejuhtme ühenduspesa	Võimaldab ühendada vahelduvvooluadapteri.
(2) Vahelduvvooluadapter ja aku märgutuli	<ul style="list-style-type: none">• Valge: vahelduvvooluadapter on ühendatud ja aku on täis laetud.• Vilkuv kollane: vahelduvvooluadapter on lahti ühendatud ja aku on peaaegu tühi.• Kollane: vahelduvvooluadapter on ühendatud ja akut laetakse.• Ei põle: akut ei laeta.
(3) USB SuperSpeed-pordid (2)	Võimaldab ühendada USB-seadme, pakub kiiret andmeedastust ja (teatud toodetel) laeb väikseid seadmeid (nt nutitelefon) siis, kui arvuti on sisse lülitatud või unerežiimis. MÄRKUS. Kasutage väikese välisseadme laadimisel standardset A-tüüpi USB-laadimiskaablit või kaabliadapterit (eraldi ostetav).

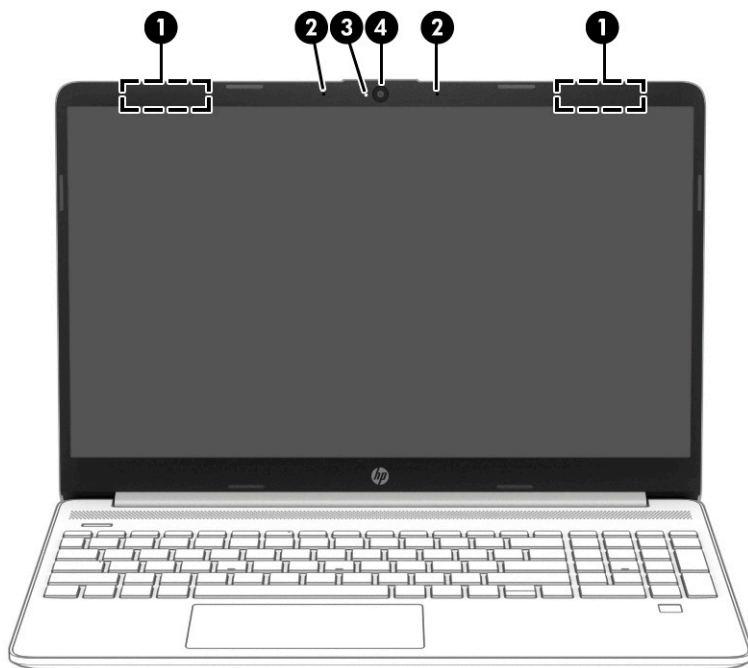
Ekraan

Arvuti ekraan võib sisaldada olulisi komponente, näiteks kõlareid, antenne, kaameraid ja mikrofone.

Nõrga sinise valguse režiim (ainult teatud mudelitel)

Tehasest väljastatud arvuti ekraan on nõrga sinise valguse režiimis, et tagada teie silmade mugavus ja ohutus. Sinise valguse režiim seadistab sinise valguse kiirgust automaatselt, kui kasutate arvutit öösel või lugemiseks.

⚠ HOIATUS! Tõsiste vigastuste ohu vähendamiseks lugege *Ohutuse ja mugavuse juhendit*. Juhendis on kirjeldatud töökoha ettevalmistamist ning arvutikasutajate õiget kehahoiakut, tervisekaitset ja tööharjumusi. *Ohutuse ja mugavuse juhend* sisaldab ka olulist elektri- ja mehaanilise ohutuse teavet. *Ohutuse ja mugavuse juhend* on saadaval veebis aadressil <http://www.hp.com/ergo>.

Tabel 2-3 Ekraani komponendid ja nende kirjeldused

Komponent	Kirjeldus
(1) WLAN-i antennid* (ainult teatud mudelitel)	Saadavad ja võtavad vastu raadiosignaale traadita kohtvõrkudega (WLAN-id) suhtlemiseks.
(2) Sisemised mikrofonid (2)	Heli salvestamine.
(3) Kaamera tuli	Põleb: kaamera on kasutusel.
(4) Kaamera	Võimaldab videovestelda, videot salvestada ja pilte jäädvustada. Kaamera kasutamise kohta vaadake Kaamera kasutamine lk 19 . Mõned kaamerad võimaldavad Windowsi sisse logida, kasutades parooli asemel näotuvastust. Lisateavet leiate jaotisest Windows Hello kasutamine (ainult teatud mudelitel) lk 40 . MÄRKUS. Kaamera funktsioonid olenevad kaamera riistvarast ja tarkvarast, mis on seadmesse installitud.

*Antenne ei ole väljastpoolt näha. Optimaalse signaaliedastuse tagamiseks ei tohi asetada antennide vahetusse lähedusse signaali takistavaid esemeid.

Normatiivmärkusi traadita ühenduse kohta vaadake *Normatiiv-, ohutus- ja keskkonnateatiste* teie riiki/piirkonda käsitlevast jaotisest.

Juhendile juurdepääs.

▲ Sisestage tegumiriba otsinguväljale [HP dokumendid](#) ja seejärel klõpsake valikut **HP dokumendid**.

Klaviatuuriala

Klaviatuurid olenevad kasutuskeelest.

Puuteplaadi sätted ja komponendid

Puuteplaadi sätete ja komponentidega tutvumine

Puuteplaadi sätted

Õppige puuteplaadi sätteid muutma.

Puuteplaadi sätete kohandamine

Puuteplaadi sätete ja žestide reguleerimiseks toimige järgmiselt.

1. Sisestage tegumiriba otsinguväljale märksõna `puuteplaadi sätted` ja seejärel vajutage `enter`.
2. Valige säte.

Puuteplaadi sisselülitamine

Puuteplaadi sisselülitamiseks toimige järgmiselt.

1. Sisestage tegumiriba otsinguväljale märksõna `puuteplaadi sätted` ja seejärel vajutage `enter`.
2. Klõpsake välise hiire abil nuppu **puuteplaat**.

Kui te ei kasuta välist hiirt, vajutage korduvalt klahvi `Tab`, kuni kursor jääb **puuteplaadi** nupule pidama. Seejärel vajutage nupu valimiseks `tühikut`.

Puuteplaadi komponendid

Tuvastage puuteplaadi komponendid.

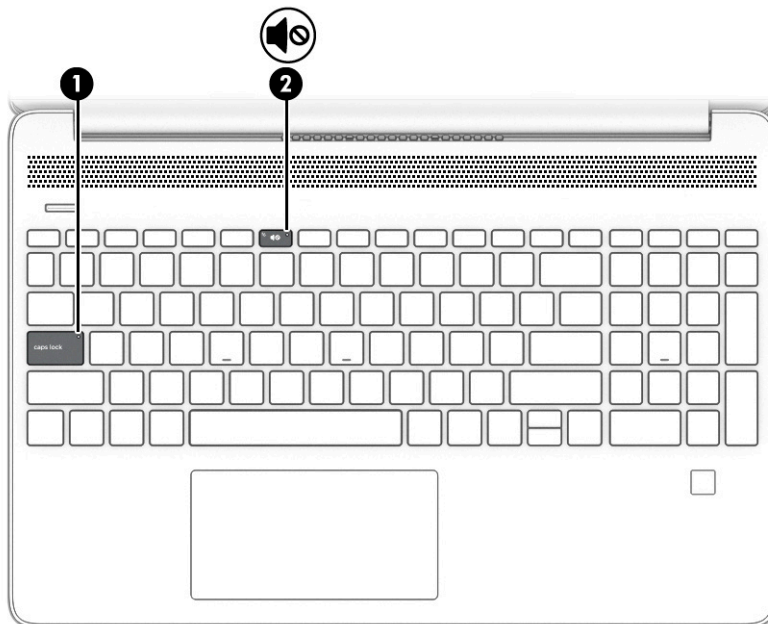

Tabel 2-4 Puuteplaadi komponendid ja nende kirjeldused

Komponent	Kirjeldus
(1) Puuteplaadiala	Loeb sõrmežeste kursori teisaldamiseks või üksuste aktiveerimiseks ekraanil. MÄRKUS. Lisateavet leiab jaotisest Puuteplaadi ja puutekraani žestide kasutamine lk 24 .
(2) Vasakpoolne juhtimisala	Tekstuuriga pind, mis võimaldab sooritada täiendavaid puutežeste.
(3) Parempoolne juhtimisala	Tekstuuriga pind, mis võimaldab sooritada täiendavaid puutežeste.

Märgutuled

Tuvastage arvuti märgutuled.

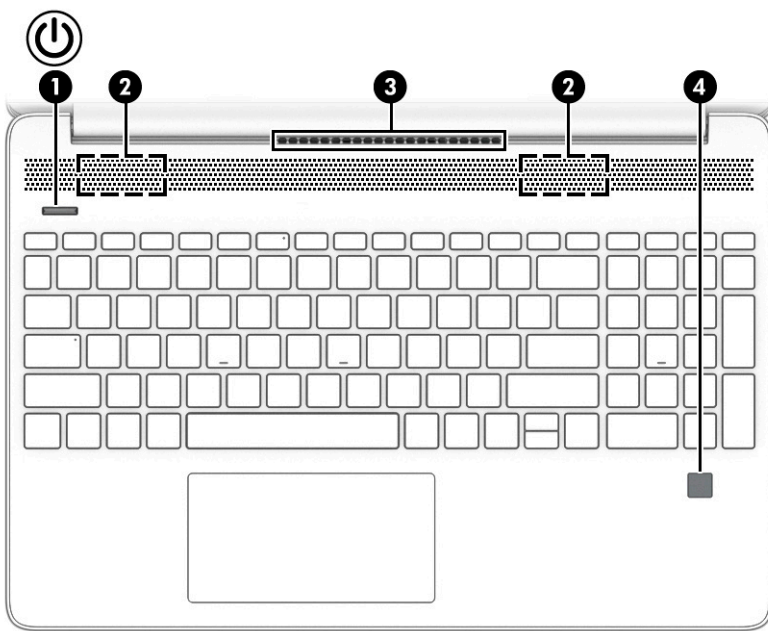

Tabel 2-5 Märgutuled ja nende kirjeldused

Komponent	Kirjeldus
(1) Suurtäheluku märgutuli	Pöleb: suurtähelukk on sisse lülitatud ning suurtähed on aktiveeritud.
(2) Helivaigistuse märgutuli	<ul style="list-style-type: none">• Pöleb: arvuti heli on välja lülitatud.• Ei põle: arvuti heli on sisse lülitatud.

Nupp, ventilatsiooniava, kõlarid ja sõrmejäljelugeja

Tuvastage arvuti nupp, ventilatsiooniava, kõlarid ja sõrmejäljelugeja.

Sõrmejäljega sisselogimist võimaldav sõrmejäljelugeja võib asuda puuteplaadil, arvuti küljel või klaviatuuri all asuval kattel.

NB! Selleks et kontrollida, kas teie arvuti toetab sõrmejäljelugejaga sisselogimist, sisestage tegumiriba otsinguväljale märksõna *sisselogimissuvandid* ja järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid. Kui **Sõrmejäljelugeja** pole suvandina loetletud, siis teie arvutil ei ole sõrmejäljelugejat.

Tabel 2-6 Nupud, kõlarid ja sõrmejäljelugeja ning nende kirjeldused

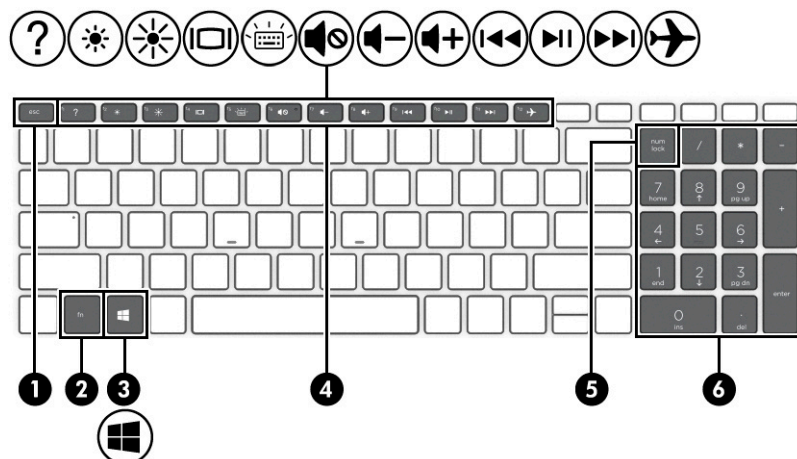
Komponent	Kirjeldus
(1) Toitenupp	<ul style="list-style-type: none"> Kui arvuti on välja lülitatud, vajutage korraks seda nuppu arvuti sisselülitamiseks. Kui arvuti on sisse lülitatud, vajutage seda nuppu lühidalt unerežiimi aktiveerimiseks. Kui arvuti on unerežiimis, vajutage seda nuppu unerežiimist väljumiseks (ainult valitud toodetel). Kui arvuti on talveunerežiimis, vajutage seda nuppu lühidalt talveunerežiimist väljumiseks. <p>NB! Kui hoiate toitenuppu all, lähevad salvestamata jäänud andmed kaotsi.</p> <p>Kui arvuti ei reageeri ja sulgemistoimingutest pole abi, vajutage ja hoidke toitenuppu arvuti väljalülitamiseks vähemalt 10 sekundit all.</p> <p>Toitesätete kohta lisateabe saamiseks uurige arvuti toitesuvandeid.</p> <p>▲ Paremklopsake ikooni Toide ja seejärel valige Energiarežiimi suvandid.</p>
(2) Kõlarid (2)	Toovad kuuldavale heli.
(3) Ventilatsiooniava	Tagab õhuvoolu sisemiste komponentide jahutamiseks.

Tabel 2-6 Nupud, kõlarid ja sõrmejäljelugeja ning nende kirjeldused (järg)

Komponent	Kirjeldus
	<p>MÄRKUS. Arvuti ventilaator käivitub sisemiste komponentide jahutamiseks ja ülekuumenemise vältimiseks automaatselt. Seadme kasutamisel on tavaline, et selle sisemine ventilaator aeg-ajalt sisse või välja lülitub.</p>
(4) Sõrmejäljelugeja (ainult teatud mudelitel)	<p>Võimaldab Windowsi sisselogimiseks kasutada parooli asemel sõrmejälge.</p> <p>▲ Nipsake alla üle sõrmejäljelugeja. Lisateavet leiate jaotisest Windows Hello kasutamine (ainult teatud mudelitel) lk 40.</p> <p>NB! Sõrmejälgede sisselogimise probleemide vältimiseks veenduge, et salvestate sõrmejälje, mille kõik küljed on sõrmejäljelugejaga registreeritud.</p>

Eriklahvid

Tuvastage eriklahvid.

Tabel 2-7 Eriklahvid ja nende kirjeldused

Komponent	Kirjeldus
(1) Klahv <code>esc</code>	Kui vajutate seda koos klahviga <code>fn</code> , kuvab süsteemiteabe.
(2) Klahv <code>fn</code>	Täidab kindlaid funktsioone, kui vajutada koos teise klahviga.
(3) Windowsi klahv	<p>Avab menüü Start.</p> <p>MÄRKUS. Kui vajutate Windowsi klahvi uuesti, suletakse menüü Start.</p>
(4) Toiminguklahvid	Sooritage sagedasti kasutatud süsteemifunktsioone, nagu funktsiooniklahvidel <code>f1</code> kuni <code>f12</code> näidatud ikoonisümbolitel märgitud. Vaadake Toiminguklahvid lk 11.
(5) numbriluku klahv	Aktiveerib vaheldumisi integreeritud numbriklahvistiku navigeerimis- ja numbrifunktsiooni.
(6) Integreeritud numbriklahvistik	Täheklahvidest paremal pool asuv eraldi klahvistik. Kui vajutate klahvi <code>num lock</code> , saab klahvistikku kasutada välise numbriklahvistikuna.

Tabel 2-7 Eriklahvid ja nende kirjeldused (järg)

Komponent	Kirjeldus
	MÄRKUS. Kui klahvistikufunktsioon oli arvuti väljalülitamise ajal aktiivne, rakendatakse see uuesti arvuti sisselülitamisel.

Toiminguklahvid

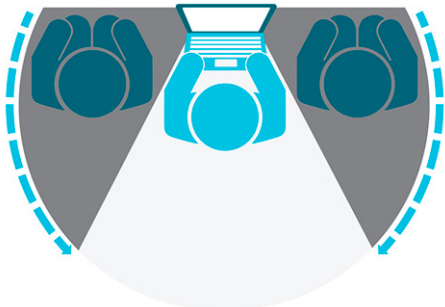

Tuvastage toiminguklahvid.

Toiminguklahvid aitavad sooritada sagedasti kasutatud süsteemifunktsioone, nagu funktsiooniklahvidel **f1** kuni **f12** ikoonisümbolitel näidatud. Toiminguklahvid olenevad arvutist.

- ▲ Toiminguklahvi kasutamiseks vajutage pikalt vastavat klahvi.

 MÄRKUS. Mõne seadme puhul peate vajutama lisaks vajalikule toiminguklahvile ka klahvi **fn**.

Tabel 2-8 Toiminguklahvid ja nende kirjeldused

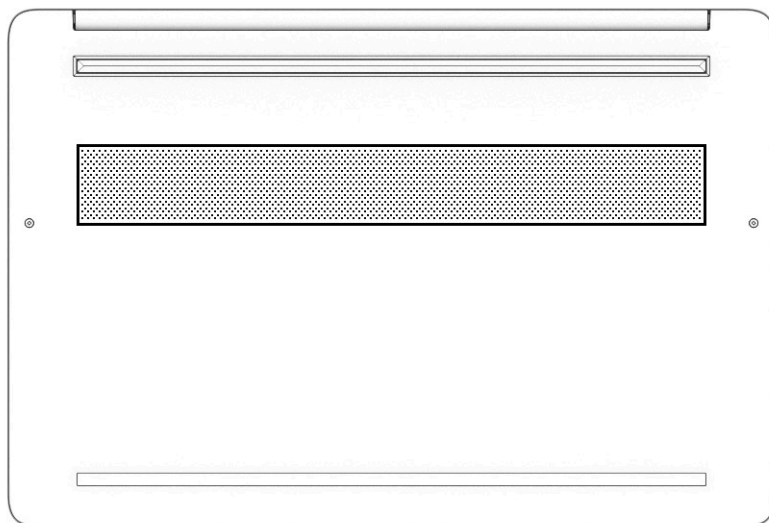
Ikoon	Kirjeldus
	Aitab takistada kõrvalseisjatel küljelt vaatamist. Vajaduse korral vähendage või suurendage hästi valgustatud või hämarates keskkondades heledust. Vajutage klahvi uuesti, et privaatsusekraan välja lülitada.
	
	Vähendab järk-järgult ekraani heledust, kui hoiate klahvi all.
	Suurendab järk-järgult ekraani heledust, kui hoiate klahvi all.
	Avab veebilehe „Kuidas Windows 10-s abi leida“.
	Vahetab ekraanikujutise kuvamiskohta süsteemiga ühendatud kuvamisseadmete vahel. Näiteks kui arvutiga on ühendatud monitor, lülitab selle klahvi korduvalt vajutamine ekraanikujutise arvutiekraanilt monitori või samaaegselt nii arvutiekraani kui ka monitori.
	Lülitab klaviatuuri taustvalgustuse välja või sisse. Mõne toote puhul saate reguleerida ekraani klaviatuuri taustvalgustuse heledust. Vajutage seda klahvi korduvalt, et reguleerida heledus maksimaalseks (arvuti esmakordsel käivitamisel), minimaalseks või see hoopis välja lülitada. Pärast klaviatuuri taustvalgustuse määramist valitakse arvuti sisselülitamisel viimati määratud taustvalgustuse seadistus. Klaviatuuri taustvalgustus lülitub välja pärast 30-sekundilist passiivsusperioodi. Klaviatuuri taustvalgustuse uuesti sisse lülitamiseks vajutage mis tahes klahvi või koputage puuteplaadil (ainult teatud mudelitel). Aku säästmiseks lülitage see funktsioon välja.

Tabel 2-8 Toiminguklahvid ja nende kirjeldused (järg)

Ikoon	Kirjeldus
	Esitab heli-CD eelmist lugu või DVD- või Blu-ray-plaadi (BD) eelmist jaotist.
	Alustab heli-CD, DVD või BD taasesitust, peatab esituse või jätkab seda.
	Esitab heli-CD järgmist pala või DVD või BD järgmist peatükki.
	Kõlari helitugevuse astmeline vähendamine klahvi all hoides.
	Kõlarite helitugevuse astmeline suurendamine klahvi all hoides.
	Vaigistab või taastab kõlariheli.
	Vaigistab mikrofoni.
	Lülitab puuteplaadi sisse või välja.
	Lülitab lennurežiimi ja traadita ühenduse funktsiooni sisse või välja. MÄRKUS. Lennurežiimi klahvi nimetatakse ka traadita ühenduse nupuks. MÄRKUS. Traadita ühenduse kasutamiseks peab olema häälestatud traadita võrk.

Põhi

Tuvastage põhja komponendid.

Tabel 2-9 Põhja all asuvad komponendid ja nende kirjeldused

Komponent	Kirjeldus
Ventilatsiooniava	Tagab õhuvoolu sisemiste komponentide jahutamiseks. MÄRKUS. Arvuti ventilaator käivitub sisemiste komponentide jahutamiseks ja ülekuumenemise vältimiseks automaatselt. Seadme kasutamisel on tavaline, et selle sisemine ventilaator aeg-ajalt sisse või välja lülitub.

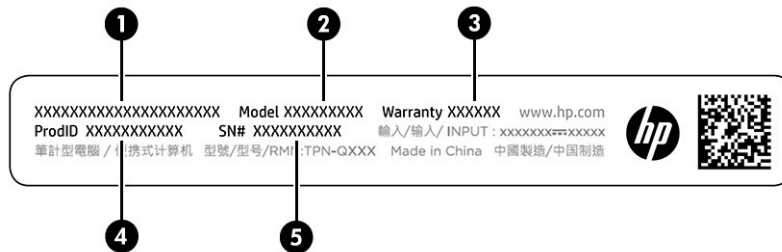
Sildid

Arvutile kinnitatud sildid annavad teavet selle kohta, mida teil võib vaja minna probleemide tekkimisel süsteemi tõrkeotsingul või reisisid arvutiga välismaal. Sildid võivad olla paberist või tootele trükitud.

NB! Käesolevas jaotises kirjeldatud silte otsige järgmistest asukohtadest: arvuti põhjal, akusahtlis, hooldusluugi all, ekraani tagaküljel või tahvelarvuti jala all.

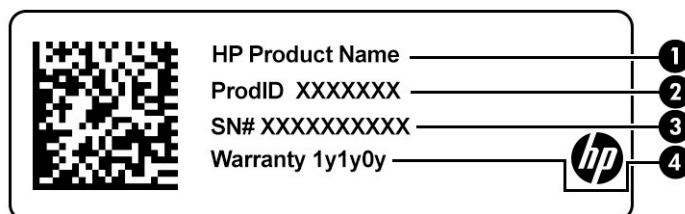
- Hooldusmärgis – annab olulist teavet arvuti tuvastamise kohta. Klienditoega ühenduse võtmisel võidakse teilt küsida seerianumbrit, tootenumbrit või mudelinumbrit. Leidke need numbrid enne klienditoega ühenduse võtmist.

Teie hooldussilt sarnaneb ühele järgmistest näidistest. Vaadake joonist, mis teie arvuti hooldusmärgisega kõige enam sarnaneb.

Tabel 2-10 Hooldussildi komponendid

Komponent
(1) HP tootenimi
(2) Mudeli number
(3) Garantiiperiood
(4) Toote ID
(5) Seerianumber

Tabel 2-11 Hooldussildi komponendid

Komponent	
(1)	HP tootenimi
(2)	Toote ID
(3)	Seerianumber
(4)	Garantiiperiood

- Vastavusmärgis(ed) – edastab/edastavad arvuti normatiivteavet.
- Traadita ühenduse sertifitseerimismärgis(ed) – sisaldab/sisaldavad teavet traadita ühenduse seadmete kohta ja mõne sellise riigi või piirkonna vastavusmärgiseid, kus nende seadmete kasutamine on heaks kiidetud.

3 Ühenduse loomine võrguga

Arvuti on valmis teiega igale poole kaasa reisima. Kuid ka kodus olles võite avastada maailma ning uurida teavet miljonitel veebisaitidel, kui kasutate arvutit ja traadita või kaabelvõrguühendust. See peatükk aitab teil maailmaga ühendust luua.

Ühenduse loomine traadita võrguga

Teie arvutil võib olla üks või mitu traadita ühenduse seadet.

- WLAN-seade – ühendab arvuti traadita kohtvõrku (mida sageli nimetatakse Wi-Fi-võrguks, traadita LAN-iks või WLAN-iks) kodus, kontorites ja avalikes kohtades, nagu lennujaamad, restoranid, kohvikud, hotellid ja ülikoolid. Arvuti WLAN-seade suhtleb traadita ühenduse marsruuteri või pääsupunktiga.
- HP Mobile Broadbandi moodul – võimaldab traadita ühendust traadita laivõrgu (WWAN) abil palju suuremal alal. Mobiilsidevõrkude operaatorid püstitavad põhijaamu (sarnased mobiilimastidega), mis katavad võrguga ulatuslikke alasid, tagades niiviisi levi üle terve maakondade, piirkondade ja isegi riikide.
- Bluetooth®-seade – loob personaalvõrgu (PAN), et luua ühendus muude Bluetooth-seadmetega, nagu arvutid, telefonid, printerid, peakomplektid, kõlarid ja kaamerad. PAN-võrgus suhtleb iga seade teiste seadmetega otse ja seadmed peavad paiknema suhteliselt lähestikku, tavaliselt üksteisest kuni 10 meetri (umbes 33 jalga) kaugusel.

Traadita ühenduse juhtelementide kasutamine

Traadita ühenduse seadmeid saab juhtida ühe või mitmega vahenditest.

- Lennukirežiimi klahv (nimetatakse ka *traadita ühenduse nupuks* või *traadita ühenduse klahviks*)
- Operatsioonisüsteemi juhtelemendid

Lennukirežiimi klahv

Arvutil võib olla lennukirežiimi klahv, vähemalt üks traadita ühenduse seade ja üks või kaks traadita ühenduse märgutuld. Kõik traadita ühenduse seadmed on tehases aktiveeritud.

Traadita ühenduse märgutuli näitab arvuti traadita ühenduse seadmete üldist toiteolekut, mitte ainult üksikute seadmete olekut.

Operatsioonisüsteemi juhtelemendid

Võrgu- ja ühiskasutuskeskuse abil saab häälestada ühenduse või võrgu, luua võrguga ühenduse ning diagnoosida ja lahendada võrguprobleeme.

Operatsioonisüsteemi juhtelementide kasutamiseks toimige järgmiselt.

Paremklõpsake tegumiribal asuvat võrgu oleku ikooni ja seejärel valige **Ava võrgu- ja Interneti-sätted**.

– või –

Valige tegumiribal võrgu oleku ikoon ja seejärel valige **Võrgu- ja Interneti-sätted**.

Ühenduse loomine WLAN-iga

Enne WLAN-iga ühendamist selle toimingu järgi peate esmalt häälestama Interneti-ühenduse.

 MÄRKUS. Kui seadistate kodus Interneti-ühenduse, tuleb teil luua Interneti-teenuse pakkuja juures konto. Interneti-teenuse ja modemi ostmiseks võtke ühendust kohaliku Interneti-teenuse pakkujaga. Interneti-teenuse pakkuja aitab teil seadistada modemi ja paigaldada võrgukaabli, et ühendada traadita ühenduse marsruuter ja modemi ning testida Interneti-ühendust.

1. Veenduge, et WLAN-seade on sisse lülitatud.
2. Valige tegumiribal asuv võrgu oleku ikoon ja looge ühendus ühe saadaoleva võrguga.

Kui valitud võrk on turbetoega WLAN, palutakse teil sisestada võrgu turvakood. Sisestage kood ja ühenduse loomiseks valige **Edasi**.

 MÄRKUS. Kui loendis pole mitte ühtegi WLAN-i, ei pruugi te olla ühegi traadita ühenduse marsruuteri ega pääsupunkti levialas.

 MÄRKUS. Kui soovitud WLAN-i ei kuvata, siis toimige järgmiselt.

Paremklõpsake tegumiribal asuvat võrgu oleku ikooni ja seejärel valige **Ava võrgu- ja Interneti-sätted**.

– või –

Valige tegumiribal võrgu oleku ikoon ja seejärel valige **Võrgu- ja Interneti-sätted**.

Valige jaotises **Muuda võrgusätteid** suvand **Võrgu- ja ühiskasutuskeskus**.

Valige **Häälesta uus ühendus või võrk**.

Kuvatakse valikute loend, kus on võimalik käsitsi võrku otsida ja sellega ühendus luua või uus võrguühendus luua.

3. Ühenduse loomiseks järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

Kui ühendus on loodud, paremklõpsake tegumiriba paremas otsas olekualal asuvat võrgu oleku ikooni, et kontrollida ühenduse nime ja olekut.

 MÄRKUS. Leviala (kui kaugelt traadita ühenduse signaal levib) sõltub WLAN-i seadistusest, marsruuteri tootjast ja häiretest, mida põhjustavad muud elektroonikaseadmed või ehituslikud tõkked, nagu seinad ja põrandad.

HP Mobile Broadbandi (Mobiilne lairibaühendus) kasutamine (ainult teatud toodetel)

Teie HP mobiilse lairibaühendusega arvutil on sisseehitatud mobiilse lairibaühenduse teenuse tugi. Kui kasutate mobiilsideoperaatori võrku, võib teie uus arvuti Wi-Fi-pääsupunktide puudumisel Interneti-ühenduse luua, e-kirju saata või ettevõtte võrguga ühenduse luua.

Mobiilse lairibaühenduse teenuse aktiveerimiseks võib vajalik olla HP mobiilse lairibaühenduse mooduli IMEI-number või MEID-number või mõlemad. Trükitud numbri võite leida arvuti põhjal asuvast akusahtlist, hooldusluugi alt või ekraani tagaküljel asuvalt sildilt.

– või –

1. Valige tegumiribal võrgu oleku ikoon.
2. Valige **Võrgu- ja Interneti-sätted**.
3. Jaotises **Võrk ja Internet** valige **Mobiilside** ja seejärel valige **Täpsemad suvandid**.

Mõned mobiilsideoperaatorid nõuavad abonendi identsusmooduli (SIM) kaardi kasutamist. SIM-kaart sisaldab teie põhiteavet (isiklik identifitseerimisnumber (PIN-kood)) ja võrguteavet. Mõni arvuti sisaldab eelinstallitud SIM-kaarti. Kui SIM-kaart ei ole paigaldatud, siis võib see olla arvutiga kaasas olevate HP mobiilse lairibaühenduse dokumentide juures, või annab selle mobiilsideoperaator.

Teavet HP Mobile Broadbandi ja selle kohta, kuidas aktiveerida teenust eelistatud mobiilsidevõrgu operaatoriga, leiate arvutiga kaasas olevast teabest HP Mobile Broadbandi kohta.

eSIM-i kasutamine (ainult teatud toodetel)

Teie arvutil võib olla eSIM. eSIM on tavapärase SIM-kaardi programmeeritav versioon, millega saab alla laadida valitud operaatorite eri profiile.

eSIM-i abil saate luua Interneti-ühenduse mobiilsidevõrgu kaudu. eSIM-i puhul ei ole vaja mobiilioperaatorilt SIM-kaarti hankida ning sellega saab kiiresti eri mobiilioperaatorite ja andmesidepakettide vahel ümber lülituda. Näiteks võib teil olla üks mobiilandmesidepakett töö jaoks ning mõne teise operaatori pakett isiklikuks kasutuseks. Reisisid saate valida selle piirkonna mobiilsideoperaatorite pakette, kus parajasti viibite.

eSIM-e saab rakendada kahel viisil.

- Manustada saab eSIM-kiibi (eUICC). Sülearvutil on sellisel juhul kaks SIM-kaarti: üks on eUICC ja teine SIM-kaardi sahtlis olev tavapärane mikro- või nano-SIM-kaart. Korraga saab aktiveerida ainult ühe SIM-kaardi.
- Eemaldatav füüsiline eSIM-kaart paigaldatakse SIM-kaardi sahtlisse nagu tavapärane mikro- või nano-SIM-kaart, kuid eSIM ei ole ühe operaatoriga piiratud (füüsiline tühi eSIM-kaart).

Peate lisama eSIM-profili, et luua ühendus mobiilse Internetiga. Profiili lisamise, SIM-kaartide profiilide haldamise ja eSIM-i kasutamise kohta teabe saamiseks avage <https://www.support.microsoft.com> ja sisestage otsinguribale eSIM-i kasutamine.

GPS-i kasutamine (ainult teatud toodetel)

Arvutile saab lisada GPS-mooduli (Global Positioning System – globaalne positsioonimissüsteem). GPS-mooduliga seadmed võtavad GPS-satelliitidelt vastu asukoha-, kiirus- ja suunateavet.

GPS-i lubamiseks veenduge, et asukoht on jaotises Asukoha määramine lubatud.

- ▲ Sisestage tegumiriba otsinguväljale märksõna **asukoht**, valige **Asukoha privaatsussätted** ja seejärel säte.

Bluetooth-seadmete kasutamine (ainult teatud toodetel)

Bluetooth-seade pakub kaabelühenduse asemel väikse leviulatusega traadita sidet, mis tavaliselt ühendab elektroonikaseadmeid.

- Arvutid (lauaarvutid, sülearvutid)
- Telefonid (mobiiltelefonid, juhtmeta telefonid, nutitefonid)
- Pildindusseadmed (printerid, kaamerad)
- Heliseadmed (peakomplektid, kõlarid)
- Hiir
- Väline klahvistik

Bluetooth-seadmete ühendamine

Enne kui saate Bluetooth-seadet kasutada, peate looma Bluetoothi ühenduse.

1. Sisestage tegumiriba otsinguväljale märksõna `bluetooth` ja seejärel valige **Bluetoothi ja teiste seadmete sätted**.
2. Lubage **Bluetooth**, kui see pole juba lubatud.
3. Valige **Lisa Bluetooth või muu seade**, seejärel valige dialoogiaknas **Lisa seade** valik **Bluetooth**.
4. Valige seade loendist ja järgige seejärel ekraanil kuvatavaid suuniseid.

 MÄRKUS. Kui seade vajab kinnitust, kuvatakse sidumiskood. Järgige lisatava seadme ekraanil kuvatavaid juhiseid, et veenduda, kas teie seadmes olev kood ühtib sidumiskoodiga. Lisateavet leiate seadmega kaasas olevast dokumentatsioonist.

 MÄRKUS. Kui teie seadet loendis ei kuvata, siis veenduge, et seadmel oleks Bluetooth sisse lülitatud. Mõnel seadmel võivad olla täiendavad nõuded; tutvuge seadmega kaasas olevate dokumentidega.

Traadiga võrguga (LAN) ühendumine (ainult teatud toodetel)

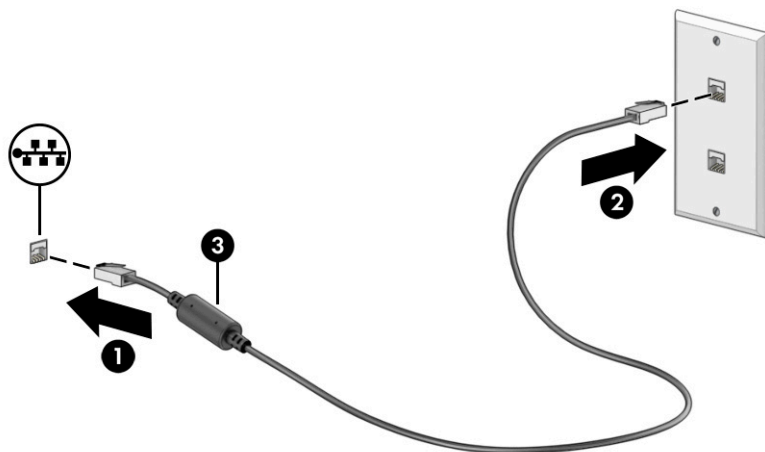
Kui soovite ühendada arvuti otse kodus oleva marsruuteriga (traadita võrgu kasutamise asemel) või soovite luua ühenduse olemasoleva kontorivõrguga, siis kasutage LAN-ühendust.

Kui arvutil ei ole RJ-45-porti, siis on kohtvõrguga ühendamiseks vaja võrgukaablit, võrgupesa ja valikulist dokkimisseadet või lisaseadet.

Võrgukaabli ühendamiseks toimige järgmiselt.

1. Ühendage võrgukaabel arvuti võrgupistikupessa **(1)**.
2. Ühendage kaabli teine ots seina võrgupistikupessa **(2)** või marsruuteriga.

 MÄRKUS. Kui võrgukaablil on TV- ja raadiosignaalidest tingitud häirete eest kaitsvad mürasummutusahelad **(3)**, ühendage kaabel arvutiga nii, et mürasummutiga ots jääb arvuti poole.

4 Meelelahutusfunktsioonide nautimine

Kasutage oma HP arvutit meelelahutuskeskusena, et kaamera abil suhelda, nautida ja hallata muusikat ning filme alla laadida ja vaadata. Kui soovite oma arvuti veelgi võimsamaks meelelahutuskeskuseks muuta, ühendage sellega mõni välisseade, näiteks monitor, projektor, teler, kõlarid või kõrvaklapid.

Kaamera kasutamine

Teie arvutil on vähemalt üks kaamera, mis võimaldab teiste inimestega töö tegemiseks või mängude mängimiseks ühenduse luua. Kaamera võib asuda arvuti esiküljel, tagaküljel või olla hüppikaamera.

Selleks et teada saada, milline kaamera või millised kaamerad teie tootel on, vt [Arvuti tundmaõppimine lk 3](#).

Enamik kaameraid võimaldavad videovestelda, videot salvestada ning pilte jäädvustada. Mõned pakuvad ka kõrglahutusvõimet (HD), mängurakendusi või näotuvastustarkvara, nagu Windows Hello. Üksikasju rakenduse Windows Hello kasutamise kohta vt [Arvuti ja teabe turvalisuse tagamine lk 39](#).

Teatud toodete puhul saate kaamera privaatsust suurendada, lülitades kaamera välja. Kaamera on vaikimisi sisse lülitatud. Kaamera välja lülitamiseks vajutage kaamera privaatsuslülitit. Kaamera privaatsustuli süttib. Kaamera uuesti sisse lülitamiseks vajutage lülitit uuesti.

Kaamera kasutamiseks sisestage tegumiriba otsinguväljale `kaamera` ja seejärel valige rakenduste loendist **Kaamera**.

Heli kasutamine

Saate muusikat alla laadida ja kuulata, veebist helisisu (sh raadiot) voogesitada, heli salvestada ning segada multimeediumisisu loomiseks omavahel heli ja videot. Samuti saate esitada arvutis (teatud toodetel) muusika-CD-sid või ühendada välise optilise draivi CD-de esitamiseks. Kuulamisnaudingutäiustamiseks ühendage arvutiga välised heliseadmed, nagu kõlarid või kõrvaklapid.

Kõlarite ühendamine

Juhtmega kõlarid saab ühendada arvutiga arvuti USB-pordi või heliväljundi (kõrvaklapid) / helisisendi (mikrofon) ühendpesa või dokkimisjaama kaudu.

Kui soovite ühendada arvutiga juhtmevabad kõlarid, järgige tootja juhiseid. Teavet kõrglahutusega kõlarite ühendamise kohta leiate jaotisest [HDMI-heli häälestamine lk 21](#). Enne kõlarite ühendamist vähendage helitugevust.

Kõrvaklappide ühendamine

Juhtmega kõrvaklapid saate ühendada arvuti heliväljundi (kõrvaklappide) pesa või helisisendi (mikrofoni) pesa.

⚠ HOIATUS! Kuulmiskahjustuste vältimiseks vähendage enne kõrvaklappide, kuularite või peakomplekti kasutamist helitugevust. Lisateavet ohutuse kohta leiate *Normatiiv-, ohutus- ja keskkonnateatistest*.

Dokumendi avamiseks toimige järgmiselt.

▲ Sisestage tegumiriba otsinguväljale `HP dokumendid` ja seejärel klõpsake valikut **HP dokumendid**.

Kui soovite ühendada arvutiga juhtmevabad kõrvaklapid, järgige tootja juhiseid.

Peakomplekti ühendamine

Mikrofoniga kõrvaklappe nimetatakse *peakomplektideks*. Juhtmega peakomplekti saate ühendada arvuti heliväljundi (kõrvaklapid) / helisisendi (mikrofon) ühendpesaga.

 HOIATUS! Kuulmiskahjustuste vältimiseks vähendage enne kõrvaklappide, kuularite või peakomplekti kasutamist helitugevust. Lisateavet ohutuse kohta leiate *Normatiiv-, ohutus- ja keskkonnateatistest*.

Dokumendi avamiseks toimige järgmiselt.

▲ Sisestage tegumiriba otsinguväljale HP dokumendid ja seejärel klõpsake valikut **HP dokumendid**.

Kui soovite ühendada arvutiga juhtmevaba peakomplekti, järgige tootja juhiseid.

Helisätete kasutamine

Kasutage helisätteid, et reguleerida süsteemi helitugevust, muuta süsteemi helisid või hallata heliseadmeid.

Helisätted

Helisätete vaatamiseks või muutmiseks toimige järgmiselt.

▲ Sisestage tegumiriba otsinguväljale märksõna `juhtpaneel`, valige **Juhtpaneel, Riistvara ja heli** ning seejärel **Heli**.

Helisätted

Teie arvuti võib sisaldada täiustatud helisüsteemi ettevõttelt Bang & Olufsen, B&O või mõnelt teiselt pakkujalt. Selle tulemusena võib teie arvuti sisaldada täiustatud helifunktsioone, mida saab juhtida teie helisüsteemile vastava heli juhtpaneeliga.

Kasutage heli juhtpaneeli helisätete vaatamiseks ja juhtimiseks.

▲ Sisestage tegumiriba otsinguväljale märksõna `juhtpaneel`, valige **Juhtpaneel, Riistvara ja heli** ning seejärel teie süsteemile vastav heli juhtpaneel.

Video kasutamine

Teie arvuti on ka võimas videoseade, millega saate lemmikveebisaitidelt voogesitust kasutades videoid vaadata ning videoid ja filme alla laadida, et neid siis arvuti abil võrguühenduseta nautida.

Vaatamisnaudingu täiustamiseks ühendage ühte arvuti videoportidest väline monitor, projektor või teler.

 NB! Veenduge, et ühendaksite välisseadme arvuti õigesse porti ja kasutaksite õiget kaablit. Järgige seadme tootja juhiseid.

Lisateavet C-tüüpi USB-pordi kasutamise kohta leiate aadressilt <http://www.hp.com/support>, järgige oma toote leidmiseks juhiseid.

Videseadmete ühendamine HDMI-kaabli abil (ainult teatud toodetel)

HDMI (kõrglahutusmeediumi liides) kaablid ühendavad kõrglahutusseadmed parema heli- ja videokvaliteedi tagamiseks.

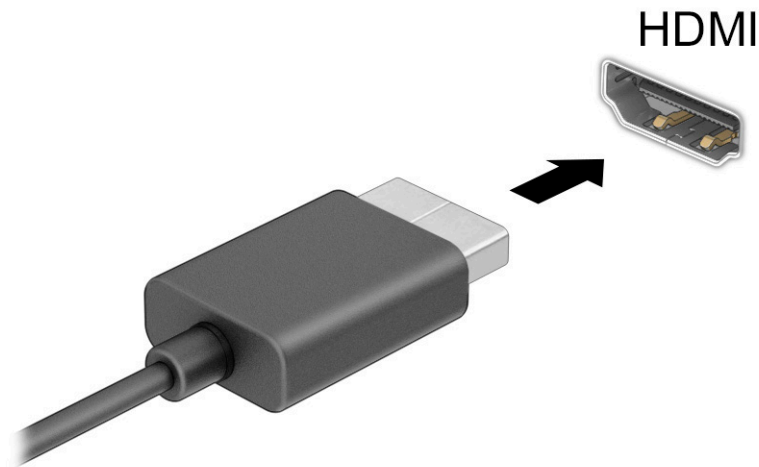
Kõrglahutusega teleri või monitori ühendamine HDMI abil

Arvuti ekraanikujutise nägemiseks kõrglahutusega teleris või monitoril ühendage kõrglahutusega seade vastavalt järgmistele juhistele.

 MÄRKUS. HDMI-seadme ühendamiseks arvutiga on teil tarvis HDMI-kaablit (müüakse eraldi).

1. Sisestage HDMI-kaabli üks ots arvuti HDMI-porti.

 MÄRKUS. HDMI-pordi kuju oleneb tootest.

2. Ühendage kaabli teine ots kõrglahutusega teleri või monitoriga.
3. Vajutage Windowsi klahvi + **p**, et liikuda läbi nelja ekraanioleku.
 - **Ainult arvuti ekraan:** ekraanikujutis kuvatakse ainult arvutis.
 - **Dubleeri:** ekraanikujutis kuvatakse korraga nii arvutis kui ka välisseadmes.
 - **Laienda:** ekraanikujutis laiendatakse korraga üle arvuti ekraani ja välisseadme ekraani.
 - **Ainult teine ekraan:** ekraanikujutis kuvatakse ainult välisseadmes.

Iga kord, kui vajutate Windowsi klahvi + **p**, kuvatakse ekraanioleku muudatused.

 MÄRKUS. Parimate tulemuste saavutamiseks, seda eelkõige juhul, kui kasutate suvandit **Laienda**, suurendage välisseadme ekraani eraldusvõimet, toimides järgmiselt. Valige nupp **Start**, valige **Seaded** ja seejärel valige **Süsteem**. Valige jaotises **Ekraan** sobiv eraldusvõime ja seejärel suvand **Säilita muudatused**.

HDMI-heli häälestamine

HDMI on ainus videoliides, mis toetab kõrglahutusega videot ja heli.

HDMI heli sisselülitamine

Pärast HDMI teleri ühendamist arvutiga saate HDMI heli sisse lülitada järgmiste toimingutega.

1. Paremklopsake tegumiriba paremas osas asuvas teavitusalas ikoonil **Kõlarid** ja seejärel valige **Taasesitusseadmed**.
2. Valige vahekaardil **Taasesitus** digitaalväljundseadme nimi.
3. Valige **Tee vaikesätteks** ja seejärel valige **OK**.

Heli taastamine arvutikõlarites

Heli arvutikõlaritesse suunamiseks toimige järgmiselt.

1. Paremklopsake tegumiriba paremas osas asuvas teavitusallas ikoonil **Kõlarid** ja seejärel valige **Taasesitusseadmed**.
2. Valige vahekaardil **Taasesitus** üksus **Kõlarid**.
3. Valige **Tee vaikesättteks** ja seejärel valige **OK**.

Miracastiga ühilduvate traadita kuvaseadmete leidmine ja nendega ühendamine (ainult teatud mudelitel)

Miracast®-iga ühilduva traadita kuvaseadme leidmiseks ja sellega ühenduse loomiseks avatud rakendustest väljumata toimige järgmiselt.

1. Sisestage tegumiriba otsinguväljale märksõna `projitseeri` ja seejärel valige **Projitseeri teisele ekraanile**.
2. Valige **Juhtmeta kuvariga ühenduse loomine** ning järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

Andmeedastuse kasutamine

Teie arvuti on võimas meelelahutuskeskus, mis võimaldab USB-seadmes olevaid fotosid, videoid ja filme arvutis vaadata.

Vaatamisnaudingu täiustamiseks kasutage arvuti ühte C-tüüpi USB-porti ja ühendage sinna USB-seade, nt mobiiltelefon, kaamera, aktiivsusmonitor või nutikell, ja edastage failid arvutisse.

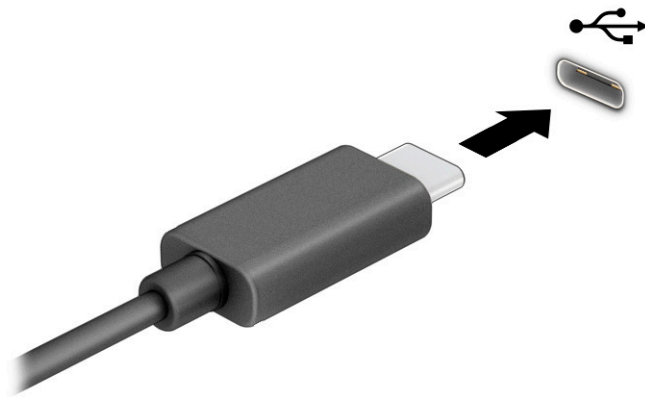
NB! Veenduge, et ühendaksite välisseadme arvuti õigesse porti ja kasutaksite õiget kaablit. Järgige seadme tootja juhiseid.

Lisateavet C-tüüpi USB-pordi kasutamise kohta leiate aadressilt <http://www.hp.com/support>; järgige oma toote leidmiseks juhiseid.

Seadmete ühendamine C-tüüpi USB-porti (ainult teatud mudelid)

C-tüüpi USB-seadme ühendamiseks arvutiga on vaja C-tüüpi USB-kaablit, mida müüakse eraldi.

1. Ühendage C-tüüpi USB-kaabli üks ots arvuti C-tüüpi USB-pordiga.

2. Ühendage kaabli teine ots välisseadmega.

5 Ekraanil navigeerimine

Arvutimudelist sõltuvalt on arvutiekraanil navigeerimiseks üks või mitu võimalust.

- Puutežestide otse arvutiekraanil kasutamine.
- Puutežestide puuteplaadil kasutamine.
- Klaviatuuri ja valikulise hiire (eraldi ostetav) kasutamine.
- Ekraaniklaviatuuri kasutamine.
- Osutushoova kasutamine.

Puuteplaadi ja puutekraani žestide kasutamine

Puuteplaat aitab teil liikuda arvutiekraanil ja juhtida kursorit lihtsate puutežestide abil. Puuteplaadi vasak- ja parempoolset nuppu saab kasutada samamoodi nagu välise hiire vasak- ja parempoolset nuppu. Puutekraanil (ainult teatud mudelitel) navigeerimiseks kasutage ekraanil selles peatükis kirjeldatud puutežeste.

Puutežestide kohandamiseks ja nende kasutamist kirjeldavate videote vaatamiseks tippige tegumiriba otsinguväljale `juhtpaneel` valige **Juhtpaneel** ja seejärel **Riistvara ja heli**. Valiku **Seadmed ja printerid** alt valige **Hiir**.

Mõned tooted sisaldavad täppispuuteplaadi lahendust, mis pakub täiustatud žestide funktsiooni. Selleks, et teha kindlaks, kas teil on täpse puuteplaadi lahendus, ja saada lisateavet, valige **Start**, valige **Sätted**, seejärel **Seadmed** ja siis **Puuteplaat**.

MÄRKUS. Kui pole teisiti öeldud, saab žeste kasutada nii puuteplaadil kui ka puutekraanil.

Koputamine

Osutage ekraanil asuvale üksusele ja puudutage üksuse valimiseks puuteplaadialal või puutekraanil ühe sõrmega. Üksuse avamiseks tehke topeltkoputus.

Suurendamine ja vähendamine kahe sõrmega

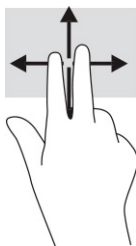
Kahe sõrmega kokkusurumine ja suumimine võimaldab piltide ja teksti välja- ning sissesuumimist.

- Vähendamiseks asetage kaks sõrme lahus puuteplaadialale või puutekraanile ja seejärel viige need kokku.
- Suurendamiseks asetage kaks sõrme koos puuteplaadialale või puutekraanile ja seejärel viige need üksteisest lahku.

Kahe sõrmega libistamine (puuteplaat ja täppispuuteplaat)

Asetage kaks sõrme (nii et nende vahel oleks väike vahe) puuteplaadialale ja seejärel lohistage sõrmi üles, alla, vasakule või paremale, et liikuda leheküljel või pildil üles, alla või külgedele.

Kahe sõrmega koputus (puuteplaat ja täppispuuteplaat)

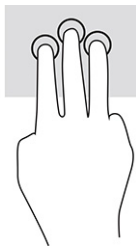
Valitud objekti suvandite menüü avamiseks koputage kahe sõrmega puuteplaadialal.

 MÄRKUS. Kahe sõrmega koputuse funktsioon on sama kui paremklõps hiirega.

Kolme sõrmega koputus (puuteplaat ja täppispuuteplaat)

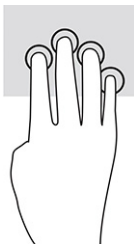
Kolme sõrmega koputus avab vaikumisi tegumiriba otsingukasti. Žesti sooritamiseks koputage puuteplaadialal kolme sõrmega.

Täpsel puuteplaadil selle žesti funktsiooni muutmiseks valige **Start**, seejärel **Sätted**, siis **Seadmed** ja lõpuks **Puuteplaat**. Valige jaotises **Kolme sõrmega žestid** lahtris **Koputused** žesti säte.

Nelja sõrmega koputus (puuteplaat ja täppispuuteplaat)

Vaikimisi avab nelja sõrmega koputus toimingukeskuse. Žesti sooritamiseks koputage puuteplaadialal nelja sõrmega.

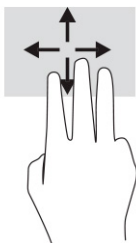

Täpsel puuteplaadil selle žesti funktsiooni muutmiseks valige **Start**, seejärel **Sätted**, siis **Seadmed** ja lõpuks **Puuteplaat**. Valige jaotises **Nelja sõrmega žestid** lahtris **Koputused** žesti säte.

Kolme sõrmega nipsamine (puuteplaat ja täppispuuteplaat)

Vaikimisi liigub kolme sõrmega nipsamine avatud rakenduste ja töölaua vahel.

- Nipsake 3 sõrmega endast eemale, et näha kõiki avatud aknaid.
- Nipsake 3 sõrmega enda poole, et näha töölauda.
- Nipsake kolme sõrmega vasakule või paremale, et lülitada avatud akende vahel.

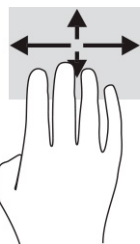

Täpsel puuteplaadil selle žesti funktsiooni muutmiseks valige **Start**, seejärel **Sätted**, siis **Seadmed** ja lõpuks **Puuteplaat**. Valige jaotises **Kolme sõrmega žestid** lahtris **Nipsamised** žesti säte.

Nelja sõrmega nipsamine (täppispuuteplaadil)

Vaikimisi liigub nelja sõrmega nipsamine avatud töölaudade vahel.

- Nipsake nelja sõrmega endast eemale, et näha kõiki avatud aknaid.
- Nipsake nelja sõrmega enda poole, et näha töölauda.
- Nipsake nelja sõrmega vasakule või paremale, et liikuda töölaudade vahel.

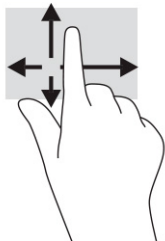

Selle žesti funktsiooni muutmiseks valige **Start**, seejärel **Sätted**, siis **Seadmed** ja lõpuks **Puuteplaat**. Valige jaotises **Nelja sõrmega žestid** lahtris **Nipsamised** žesti säte.

Ühe sõrmega libistamine (puuteekraanidel)

Kasutage ühe sõrmega libistamise žesti loendite ja leheküljede panoraamimiseks ja kerimiseks või objekti liigutamiseks.

- Ekraanil kerimiseks libistage üht sõrme üle ekraani suunas, kuhu soovite liikuda.
- Objekti teisaldamiseks vajutage ja hoidke sõrme sellel ning lohistage seejärel objekt soovitud kohta.

Valikulise klaviatuuri ja hiire kasutamine

Valikulist klaviatuuri ja hiirt kasutades saate sisestada teksti, valida üksusi, kerida ning teha samu toiminguid nagu puutežestidega. Klaviatuur võimaldab teatud toimingute teostamiseks ka toimingu- ja kiirklahvide kasutamist.

Ekraaniklaviatuuri kasutamine (ainult teatud mudelitel)

Valitud tooted on varustatud ekraaniklaviatuuriga.

1. Ekraaniklaviatuuri kuvamiseks koputage tegumiriba paremas servas asuvas olekualas klaviatuuriikoonil.
2. Alustage tippimist.

 MÄRKUS. Ekraaniklaviatuuri kohal võidakse kuvada sõnasoovitused. Koputage sõnal selle valimiseks.

 MÄRKUS. Toimingu- ja kiirklahve ei kuvata ja need ei toimi ekraaniklaviatuuril.

6 Toitehaldus

Arvuti saab töötada nii aku- kui ka välistoitel. Kui arvuti töötab akutoitel ja selle laadimiseks pole väline toiteallikas saadaval, on oluline aku laetust jälgida ja akut säästa.

Mõned selles peatükis nimetatud toitehaldusfunktsioonid ei pruugi teie arvutis saadaval olla.

Une- või talveunerežiimi kasutamine

Windowsil on kaks energiasäästurežiimi: une- ja talveunerežiim.

NB! Kui arvuti on unerežiimis, eksisteerib mitu teadaolevat haavatavat kohta. Selleks et takistada volitamata kasutajatel juurdepääsu teie arvutis olevatele andmetele, isegi krüptitud andmetele, soovib HP lülitada arvuti unerežiimi asemel talveunerežiimi, kui arvuti ei ole mingil ajal teie läheduses. See on eriti oluline, kui reisite koos arvutiga.

NB! Võimaliku heli- ja videokvaliteedi halvenemise, teabekao või heli või video esituse funktsiooni kao riski vähendamiseks ei tohi käivitada ketta või välise meediumikaardi lugemisel või sellele kirjutamisel unerežiimi.

- Unerežiim – unerežiim käivitatakse automaatselt pärast passiivsusperioodi. Teie töö salvestatakse mälu, mis võimaldab unerežiimist väljumisel kiiresti tööd jätkata. Unerežiimi saab ka käsitsi käivitada. Lisateavet leiate jaotisest [Unerežiimi käivitamine ja sellest väljumine lk 28](#).
- Talveunerežiim – talveunerežiim käivitatakse automaatselt, kui aku jõuab kriitilisele tasemele või kui arvuti on olnud pikemat aega unerežiimil. Talveunerežiimis salvestatakse teie töö kõvakettale uinakufaili ja arvuti lülitub välja. Talveunerežiimi saab ka käsitsi käivitada. Lisateavet leiate jaotisest [Talveunerežiimi käivitamine ja sellest väljumine \(ainult teatud mudelitel\) lk 29](#).

Unerežiimi käivitamine ja sellest väljumine

Unerežiimi käivitamiseks on mitu võimalust.

- Valige nupp **Start**, valige ikoon **Toide** ja seejärel **Unerežiim**.
- Sulgege ekraan (ainult teatud mudelitel).
- Vajutage unerežiimi kiirklahvi (ainult teatud toodetel); näiteks **fn+f1** või **fn+f12**.
- Vajutage korraks toitenuppu (ainult teatud mudelitel).

Unerežiimist väljumiseks on järgmised võimalused.

- Vajutage korraks toitenuppu.
- Kui arvuti on suletud, tõstke ekraan üles (ainult teatud mudelitel).
- Vajutage klaviatuuri klahvi (ainult teatud mudelitel).
- Puudutage puuteplaati (ainult teatud mudelitel).

Arvuti väljumisel unerežiimist kuvatakse teie töö uuesti ekraanil.

MÄRKUS. Kui olete määranud, et unerežiimist väljumisel küsitaks parooli, peate enne töö jätkamist sisestama Windowsi parooli.

Talveunerežiimi käivitamine ja sellest väljumine (ainult teatud mudelitel)

Toitesuvandite abil saate lubada kasutajapoolse käivitamisega talveunerežiimi ning muuta muid toitesätteid ja ajalõppe.

1. Paremklõpsake ikooni **Toide** ja seejärel valige **Energiarežiimi suvandid**.
2. Valige vasakpoolsel paanil **Valige, mida toitenupud teevad** (sõnastus võib mudelist olenevalt erineda).
3. Olenevalt mudelist saate akutoite või välistoite säästmiseks talveunerežiimi lubada ühel järgmisel viisil.
 - **Toitenupp** – valige jaotises **Toite- ja unerežiimisätete nupud ja kaane sätted** (sõnastus võib mudelist olenevalt erineda) valik **Kui vajutan toitenuppu**, seejärel valige **Talveunerežiim**.
 - **Unerežiimi nupp** (ainult teatud mudelitel) – valige jaotises **Toite- ja unerežiimisätete nupud ja kaane sätted** (sõnastus võib mudelist olenevalt erineda) valik **Kui vajutan unerežiimi nuppu**, seejärel valige **Talveunerežiim**.
 - **Kaas** (ainult teatud mudelitel) – valige jaotises **Toite- ja unerežiimisätete nupud ja kaane sätted** (sõnastus võib mudelist olenevalt erineda) valik **Kui sulgen kaane**, seejärel valige **Talveunerežiim**.
 - **Toitemenüü** – valige **Muuda sätteid, mis ei ole hetkel kättesaadavad**, seejärel märkige jaotises **Sulgemise sätted** ruut **Talveunerežiim**.
Toitemenüü avamiseks valige nupp **Start**.
4. Valige **Salvesta muudatused**.

Käivitage talveunerežiim viisil, mille lubasite 3. etapis.

Talveunerežiimist väljumiseks vajutage korraks toitenuppu.

 MÄRKUS. Kui olete määranud, et talveunerežiimist väljumisel küsitaks parooli, peate enne töö jätkamist sisestama Windowsi parooli.

Arvuti sulgemine (väljalülitamine)

Käsk „Sule arvuti” suleb kõik programmid ja operatsioonisüsteemi, seejärel lülitab välja ekraani ja arvuti.

 NB! Arvuti väljalülitamisel lähevad salvestamata andmed kaotsi. Enne arvuti väljalülitamist salvestage kindlasti oma töö.

Sulgege arvuti, kui seda ei kasutata pikema aja vältel ning selle välistoide lahutatakse.

Soovitav on kasutada Windowsi sulgemiskäsku.

 MÄRKUS. Kui arvuti on une- või talveunerežiimis, tuleb sellest väljuda, vajutades põgusalt toitenuppu.

1. Salvestage oma töö ja sulgege kõik avatud programmid.
2. Valige nupp **Start**, valige ikoon **Toide** ja seejärel **Sule arvuti**.

Kui arvuti ei reageeri ja kirjeldatud sulgemistoiminguid pole võimalik kasutada, proovige järgmisi hädasulgemistoiminguid esitatud järjekorras.

- Vajutage klahve **ctrl+alt+delete**, valige ikoon **Toide** ja seejärel valige **Sule arvuti**.
- Vajutage toitenuppu ja hoidke seda vähemalt 10 sekundit all.
- Kui teie arvutil on kasutaja vahetatav aku (ainult teatud mudelitel), lahutage arvuti välistoide ja seejärel eemaldage aku.

Toiteikooni ja toitesuvandite kasutamine

Eri toiteikoonid näitavad, kas arvuti töötab aku- või välistoitel. Kui osutate hiirekursoriga ikoonile, kuvatakse koos ikooniga ka teade, kui aku laetuse tase on madal või kriitiline.

Toiteikoon asub Windowsi tegumiribal. Toiteikooni abil pääsete kiiresti juurde toitesätetele ja saate vaadata aku laetuse taset.

- Aku laetuse taseme protsendi vaatamiseks hõljutage kursorit **Toiteikooni** kohal.
- Toitesuvandite kasutamiseks paremklopsake **Toiteikooni** , seejärel valige **Energiarežiimi suvandid**.

Arvuti kasutamine akutoitel

Kui arvutis on laetud aku ja arvuti pole ühendatud välistoitega, töötab arvuti akutoitel. Arvuti aku tühjeneb tasapisi, kui arvuti on välja lülitatud ja välistoitest lahutatud. Kui aku on jõudnud laetuse madalale või kriitilisele tasemele, kuvab arvuti teade.

 HOIATUS! Võimalike ohtude vähendamiseks kasutage ainult arvutiga kaasas olevat akut, HP asendusakut või ühilduvat HP esindusest ostetud akut.

Aku kasutusaeg varieerub, sõltudes energiahalduse sätetest, töötavatest programmidest, ekraani heledusest, ühendatud välisseadmetest ja muudest teguritest.

 MÄRKUS. Teatud arvutitooted saavad aku säästmiseks graafikakaarte vahetada.

Funktsiooni HP Fast Charge kasutamine (ainult teatud toodetel)

HP Fast Charge võimaldab arvutiaku kiiret laadimist. Laadimisaeg võib varieeruda $\pm 10\%$. Kui aku laetuse tase jääb vahemikku 0–50%, laetakse aku 50%-ni täismahutavusest kuni 30–45 minutiga sõltuvalt arvuti mudelist.

Funktsiooni HP Fast Charge kasutamiseks lülitage arvuti välja ja seejärel ühendage vahelduvvooluadapter arvuti ja välistoitega.

Aku laetuse taseme kuvamine

Kui kasutate arvutit ainult akutoitel, kontrollige aku laetuse taset regulaarselt.

Aku laetuse taseme protsendi vaatamiseks hõljutage kursorit **Toiteikooni** kohal.

Akuteabe otsimine HP Support Assistantis (ainult teatud mudelitel)

Akuteavet saate avada mitmle moel.

1. Sisestage tegumiriba otsinguväljale märksõna `support` ja seejärel valige rakendus **HP Support Assistant**.
– või –

Valige tegumiribal küsimärgiikoon.

2. Valige **Törkeotsing ja parandused**, valige jaotis **Diagnostika** ja seejärel **HP akukontroll**. Kui HP akukontroll tuvastab, et aku vajab asendamist, võtke ühendust toega.

HP Support Assistantis on aku jaoks saadaval järgmine teave ja järgmised tööriistad:

- HP akukontroll
- teave akutüüpide, spetsifikatsiooni, kasutusea ja mahtuvuse kohta

Akutoite säästmine

Säästke akutoidet ja maksimeerige aku kasutusaeg.

- Vähendage ekraani heledust.
- Lülitage välja traadita ühenduse seadmed, kui te neid ei kasuta.
- Lahutage välisseadmed, mida te ei kasuta ja mis ei ole ühendatud välistoitega, näiteks USB-porti ühendatud väline kõvaketas.
- Peatage, keelake või eemaldage kõik välised meediumikaardid, mida te ei kasuta.
- Kui lõpetate arvutiga töötamise, käivitage unerežiim või lülitage arvuti välja.

Aku tühjenemise tuvastamine

Kui ainsa toiteallikana kasutatava aku laetuse tase on madal või kriitiline, kuvavad aku märgutuli ja toiteikoon aku madala laetuse taseme teate.

- Aku märgutuli (ainult teatud toodetel) näitab aku laetuse madalat või kriitilist taset.

– või –

- Toiteikoon kuvab aku madala või kriitilise taseme teate.

MÄRKUS. Lisateavet toiteikooni kohta leiate jaotisest [Toiteikooni ja toitesuvandite kasutamine lk 30](#).

Aku laetuse kriitilisel tasemel toimib arvuti järgmiselt.

- Kui talveunerežiim ei ole lubatud ja arvuti on sisse lülitatud või unerežiimis, jääb arvuti korraks unerežiimi ja lülitub seejärel välja ning kõik salvestamata andmed lähevad kaotsi.
- Kui talveunerežiim on lubatud ja arvuti töötab või on unerežiimis, käivitab arvuti talveunerežiimi.

Tegutsemine aku tühjenemise korral

Saate kiirelt lahendada aku laetuse madala taseme.

Tegutsemine aku tühjenemise korral, kui välistoide on saadaval

Ühendage arvuti ja välistoitega üks järgmistest.

- Vahelduvvooluadapter
- Valikuline dokkimisalus või laiendustoode
- HP-lt tarvikuna ostetud toiteadapter

Tegutsemine aku tühjenemise korral, kui mitte ühtegi toiteallikat pole saadaval

Salvestage oma töö ja lülitage arvuti välja.

Aku laetuse madala taseme lahendamine, kui arvuti ei saa talveunerežiimist väljuda

Kui aku laetuse tase on madal ja te ei saa arvutit talveunerežiimist välja, ühendage vahelduvvooluadapter.

1. Ühendage vahelduvvooluadapter arvuti ja välistoitega.
2. Vajutage talveunerežiimist väljumiseks toitenuppu.

Mitte-eemaldatav aku

Aku oleku jälgimiseks või selle tuvastamiseks, kas aku ei hoi enam laengut, kasutage üksuses HP Support Assistant saadaolevat HP akukontrolli (ainult teatud mudelitel).

1. Sisestage tegumiriba otsinguväljale märksõna `support` ja seejärel valige rakendus **HP Support Assistant**.
– või –
Valige tegumiribal küsimärgiikoon.
2. Valige **Törkeotsing ja parandused**, valige jaotis **Diagnostika** ja seejärel **HP akukontroll**. Kui HP akukontroll tuvastab, et aku vajab asendamist, võtke ühendust toega.

Selle toote akut (või akusid) ei saa kasutajad ise lihtsalt vahetada. Aku eemaldamine või vahetamine võib mõjutada garantiid. Kui aku ei hoi enam laengut, võtke ühendust toega.

Arvuti kasutamine välistoitel

Teavet arvuti välistoitega ühendamise kohta leiate arvutiga kaasas olevalt teabelehel *Häälestusjuhised*.

Kui arvuti on ühendatud heakskiidu saanud vahelduvvooluadapteri kaudu välistoitega või dokkimis- või laiendusseadmega, ei kasuta arvuti akut.

⚠ HOIATUS! Võimalike ohtude vähendamiseks kasutage ainult arvutiga kaasas olevat vahelduvvooluadapterit, HP asendusadapterit või ühilduvat HP esindusest ostetud vahelduvvooluadapterit.

⚠ HOIATUS! Arvuti akut ei tohi laadida siis, kui viibite lennuki pardal.

Ühendage arvuti välistoitega järgmistes olukordades:

- aku laadimisel või kalibreerimisel,
- süsteemi tarkvara installimisel või värskendamisel,
- süsteemi BIOS-i värskendamisel,
- teabe kirjutamisel kettale (ainult teatud mudelitel),
- sisemiste kõvaketastega arvutitel kettadefragmentori kasutamisel,
- andmete varundamisel või taastamisel.

Kui ühendate arvuti välistoitega, toimub järgmine:

- aku hakkab laadima,
- toiteikoon muudab ilmet.

Välisloite katkestamisel:

- arvuti lülitub akutoitele,
- toiteikoon muudab ilmet.

7 Arvuti hooldamine

Regulaarne hooldamine tagab arvuti optimaalse seisukorra. Selles jaotises selgitatakse, kuidas kasutada selliseid tööriistu nagu kettadefragmentor ja kettapuhastus. Samuti esitatakse programmide ja draiverite värskendamise juhised, arvuti puhastamise toimingud ja näpunäiteid arvutiga reisimiseks (või selle transpordiks).

Jõudluse parandamine

Kui viite läbi regulaarseid hooldustoiminguid nagu ketta defragmentimine ja kettapuhastus, saate oma arvuti jõudlust oluliselt parandada.

Ketta defragmentori kasutamine

HP soovib kasutada ketta defragmentimist, et defragmenteerida kõvaketast vähemalt korra kuus.

MÄRKUS. Väldraividel (SSD) pole kettadefragmentori kasutamine tarvilik.

Kettadefragmentori käivitamiseks toimige järgmiselt.

1. Ühendage arvuti vahelduvvooluvõrku.
2. Tippige tegumiriba otsinguväljale `defragmentimine` ja seejärel valige **Ketaste defragmentimine ja optimeerimine**.
3. Järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

Lisateavet leiate kettadefragmentori tarkvaraspikrist.

Kettapuhastuse kasutamine

Kettapuhastus otsib kõvakettalt ebavajalikke faile, mida saate kettaruumi vabastamiseks ja arvuti tõhusama käitamise soodustamiseks turvaliselt kustutada.

Kettapuhastuse käivitamiseks toimige järgmiselt.

1. Tippige tegumiriba otsinguväljale tekst `ketas`, seejärel valige **Kettapuhastus**.
2. Järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

HP 3D DriveGuardi kasutamine (ainult teatud toodetel)

HP 3D DriveGuard kaitseb kõvaketast, parkides draivi ja peatades kõik andmepäringud teatud tingimustel:

- arvuti kukub maha;
- liigutate suletud ekraaniga arvutit, kui arvuti töötab akutoitel.

Varsti pärast eelnimetatud sündmust taastab HP 3D DriveGuard kõvaketta tavapärase töö.

MÄRKUS. HP 3D DriveGuard kaitseb ainult sisemisi kõvakettaid. HP 3D DriveGuard ei kaitse dokkimisseadmetesse paigaldatud või USB-pordi kaudu ühendatud kõvakettaid.

MÄRKUS. Kuna pooljuhtketastel (SSD-d) ei ole liikuvaid osi, ei ole HP 3D DriveGuard nende ketaste jaoks vajalik.

HP 3D DriveGuard olekute tuvastamine

Kui esmasest ja/või teisest (ainult teatud toodetel) kõvakettasahktis olev draiv pargitakse, muudab arvutil olev kõvaketta märgutuli värvi.

Programmide ja draiverite värskendamine

HP soovib programme ja draivereid värskendada regulaarselt. Värskendused lahendavad probleeme ja lisavad arvutisse uusi funktsioone ning valikuid. Näiteks vanemad graafikakomponendid ei pruugi kõige uuema mängutarkvaraga hästi töötada. Uusima draiverita ei saa te oma seadmeid maksimaalselt kasutada.

Programmide ja draiverite värskendamiseks valige üks järgmistest viisidest.

- [Programmide ja draiverite värskendamine Windows 10 abil lk 35](#)
- [Programmide värskendamine, kasutades opsüsteemi Windows 10 S lk 35](#)
- [Draiverite värskendamine, kasutades opsüsteemi Windows 10 S lk 35](#)

Programmide ja draiverite värskendamine Windows 10 abil

Programmide ja draiverite värskendamiseks kasutage järgmist protseduuri.

1. Sisestage tegumiriba otsinguväljale märksõna `support`, seejärel valige rakendus **HP Support Assistant**.
– või –
Valige tegumiribal küsimärgiikoon.
2. Valige **Minu sülearvuti**, valige vahekaart **Värskendused** ja seejärel valige suvand **Kontrollige värskendusi ja sõnumeid**.
3. Järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

Programmide värskendamine, kasutades opsüsteemi Windows 10 S

Programmide värskendamiseks kasutage järgmist protseduuri.

1. Valige **Start** ja seejärel **Microsoft Store**.
2. Valige otsingukasti kõrval oma konto profiilipilt ja seejärel valige **Downloads and updates** (Allalaadimised ja värskendused).
3. **Downloads and updates** (Allalaadimiste ja värskenduste) lehel tehke värskenduste valik ja järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

Draiverite värskendamine, kasutades opsüsteemi Windows 10 S

Draiverite värskendamiseks kasutage järgmist protseduuri.

1. Tippige tegumirea otsinguväljale `windowsi värskenduse seaded` ja valige **Windowsi värskenduse seaded**.
2. Valige **Otsi uuendusi**.

MÄRKUS. Kui Windows uut draiverit ei leia, minge seadme tootja veebilehele ning järgige kuvatavaid juhiseid.

Arvuti puhastamine

Arvuti regulaarne puhastamine eemaldab mustuse ja prahi ja tagab seadme optimaalse töö. Arvuti välispindade ohutuks puhastamiseks kasutage järgmist teavet.

HP Easy Cleani lubamine (ainult teatud toodetel)

HP Easy Clean aitab teil arvuti pindade puhastamisel vältida juhuslikku sisestust. See tarkvara keelab määratud ajaks seadmete, näiteks klaviatuuri, puutekraani ja puuteplaadi kasutamise, nii et saate puhastada kõik arvuti pinnad.

1. Käivitage HP Easy Clean ühel järgmistest viisidest.
 - Valige **Start**-menüü ja seejärel valige **HP Easy Clean**.
– või –
 - Valige tegumiribal ikoon **HP Easy Clean**.
– või –
 - Valige **Start** ja seejärel valige paan **HP Easy Clean**.
2. Nüüd, kui teie seade on lühikeseks perioodiks keelatud, vaadake soovitatud samme [Arvutist mustuse ja prahi eemaldamine lk 36](#), et puhastada arvuti sageli puudutatavad välispinnad. Pärast mustuse ja prahi eemaldamist saate puhastada pindu ka desovahendiga. Kahjulike bakterite ja viiruste leviku tõkestamiseks vt juhiseid [Arvuti puhastamine desinfitseerimisvahendiga lk 37](#).

Arvutist mustuse ja prahi eemaldamine

Siin on toodud soovitused arvuti mustusest ja prahist puhastamiseks.

Vineerpuiduga arvutite puhul vt jaotist [Vineerpuidu eest hoolitsemine \(ainult teatud toodetel\) lk 37](#).

1. Kandke pindade puhastamisel ühekordseid latekskindaid (või nitrilkindaid, kui olete lateksi vastu allergiline).
2. Lülitage seade välja ja lahutage toitejuhe ja muud ühendatud välisseadmed. Eemaldage kõik paigaldatud patareid sellistest üksustest nagu juhtmevabad klaviatuurid.

 ETTEVAATUST. Elektrilöögi või komponentide kahjustamise vältimiseks ärge puhastage toodet kunagi, kui see on sisse lülitatud või ühendatud.

3. Niisutage mikrokiust lappi veega. Lapp peab olema niiske, kuid mitte märg.

 NB! Pinna kahjustamise vältimiseks ärge kasutage abrasiivseid lappe, rätte ja paberrätte.

4. Pühkige toote väliskülge niisutatud lapiga õrnalt.

 NB! Hoidke vedelikud tootest eemal. Vältige niiskuse sattumist avadesse. Kui vedelikku satub HP tootesse, võib see toodet kahjustada. Ärge pihustage vedelikke otse tootele. Ärge kasutage aerosoole, lahusteid, abrasiive või puhastusvahendeid, mis sisaldavad vesinikperoksiidi või valgendit, mis võivad viimistlust kahjustada.

5. Alustage ekraanist (kui võimalik). Pühkige ettevaatlikult ekraani ülaservast all. Lõpetage kõigi paindlike kaablitega, nagu toitejuhe, klaviatuuri kaabel ja USB-kaablid.
6. Pärast puhastamist ja enne seadme sisselülitamist veenduge, et see on täiesti kuiv.
7. Pärast puhastamist visake kindad ära. Puhastage oma käed kohe, kui olete kindad eemaldanud.

Puuetundlike ja seadme välispindade puhastamisel järgige kahjulike bakterite ja viiruste leviku tõkestamiseks teemas [Arvuti puhastamine desinfitseerimisvahendiga lk 37](#) toodud soovitusi.

Arvuti puhastamine desinfitseerimisvahendiga

Maailma Terviseorganisatsioon (WHO) soovib puhastada pinnad, millele järgneb desinfitseerimine, mis on parim tava viiruslike hingamisteede haiguste ja kahjulike bakterite leviku tõkestamiseks.

Pärast teemades [Arvutist mustuse ja prahi eemaldamine lk 36](#), [Vineerpuidu eest hoolitsemine \(ainult teatud toodetel\) lk 37](#) või mõlemas toodud juhiseid järgides välispindade puhastamise lõpetamist puhastage pinnad ka desinfitseerimisvahendiga. HP suunistele vastav desinfitseerimisvahend on 70% isopropüülalkoholist ja 30% veest koosnev alkoholilahus. Lahust nimetatakse ka puhastusalkoholiks ja seda müüakse enamikes poodides.

Arvuti puuetundlike ja välispindade puhastamiseks järgige järgmisi juhiseid.

1. Kandke pindade puhastamisel ühekordseid latekskindaid (või nitrilkindaid, kui olete lateksi vastu allergiline).
2. Lülitage seade välja ja lahutage toitejuhe ja muud ühendatud välisseadmed. Eemaldage kõik paigaldatud patareid sellistest üksustest nagu juhtmevabad klaviatuurid.

 ETTEVAATUST. Elektrilöögi või komponentide kahjustamise vältimiseks ärge puhastage toodet kunagi, kui see on sisse lülitatud või ühendatud.

3. Niisutage mikrokiust lappi 70% isopropüülalkoholi ja 30% vee seguga. Lapp peab olema niiske, kuid mitte märg.

 ETTEVAATUST. Ärge kasutage järgmisi kemikaale ega neid sisaldavaid lahuseid, sealhulgas pindade puhastuspihustateid: valgendit, peroksiide (sh vesinikperoksiidi), atsetooni, ammoniaaki, etüülalkoholi, metüleenkloriidid või mis tahes petrooleumil põhinevad materjale nagu bensiin, lakibensiin, benseen või toluen.

 NB! Pinna kahjustamise vältimiseks ärge kasutage abrasiivseid lappe, rätte ja paberrätte.

4. Pühkige toote väliskülge niisutatud lapiga õrnalt.

 NB! Hoidke vedelikud tootest eemal. Vältige niiskuse sattumist avadesse. Kui vedelikku satub HP tootesse, võib see toodet kahjustada. Ärge pihustage vedelikke otse tootele. Ärge kasutage aerosoole, lahuseid, abrasiive või puhastusvahendeid, mis sisaldavad vesinikperoksiidi või valgendit, mis võivad viimistlust kahjustada.

5. Alustage ekraanist (kui võimalik). Pühkige ettevaatlikult ekraani ülaservast all. Lõpetage kõigi paindlike kaablitega, nagu toitejuhe, klaviatuuri kaabel ja USB-kaablid.
6. Pärast puhastamist ja enne seadme sisselülitamist veenduge, et see on täiesti kuiv.
7. Pärast puhastamist visake kindad ära. Puhastage oma käed kohe, kui olete kindad eemaldanud.

Vineerpuidu eest hoolitsemine (ainult teatud toodetel)

Teie toode võib sisaldada kvaliteetset vineerpuitu. Nagu kõikide looduslike puittoodete puhul, tagab korralik hooldus toote pikema kasutusea. Naturaalse puidu olemusest tulenevalt võite märgata puusüümustrit või kergeid toonierinevusi, mis on normaalne.

- Puhastage puit kuiva antistaatilise mikrokiust lapi või seemisnahaga.
- Ärge kasutage puhastamiseks ained, mis sisaldavad ammoniaaki, metüleenkloriidi, atsetooni, tärpentiini või muid petrooleumipõhiseid lahuseid.

- Ärge jätke puitu pikaks ajaks päikese kätte või niiskettesse tingimustesse.
- Kui puit saab märjaks, tupsutage seda imava, ebamevaba lapiga.
- Vältige kokkupuudet mis tahes ainega, mis võib puitu värvida või põhjustada värvimuutuseid.
- Vältige kokkupuudet teravate esemete või karedate pindadega, mis võivad puitu kriipida.

Arvuti puutetundlike ja välispindade puhastamiseks järgige teemas [Arvutist mustuse ja prahi eemaldamine lk 36](#) toodud soovituslikke samme. Pärast mustuse ja prahi eemaldamist saate pindu puhastada ka desinfitseerimisvahendiga. Kahjulike bakterite ja viiruste leviku tõkestamiseks järgige teemas [Arvuti puhastamine desinfitseerimisvahendiga lk 37](#) toodud puhastussuuniseid.

Arvutiga reisimine või selle transportimine

Kui peate arvutiga reisima või seda transportima, pidage seadmete ohutuse tagamiseks silmas järgmist.

- Toimige enne arvuti reisile kaasavõtmist või transportimist järgmiselt.
 - Varundage tahvelarvutis talletatav teave välisele draivile.
 - Eemaldage kõik kettad ja välised andmekandjad (nt mälukaardid).
 - Lülitage välja kõik välisseadmed ja ühendage need seejärel arvutist lahti.
 - Lülitage arvuti välja.
- Tehke andmetest varukoopiaid. Ärge hoidke varukoopiaid ja arvutit samas kohas.
- Lennukiga reisides võtke arvuti käsipagasina endaga kaasa ning ärge registreerige seda koos muu pagasiga.

NB! Vältige draivi sattumist magnetvälja mõjualasse. Magnetväljaga turvaseadmed on näiteks lennujaamade turvakontrolliväravad ja metallidetektorid. Lennujaama konveierlindid ja muud turvaseadmed, millega kontrollitakse käsipagasi, kasutavad magnetvälja asemel röntgenkiiri ja need ei kahjusta draive.

- Kui plaanite arvutit lennu ajal kasutada, kuulake lennueelset teadet, milles öeldakse, millal võite arvutit kasutada. See, kas arvuti kasutamine on lennu ajal lubatud, sõltub lennufirmast.
- Kasutage arvuti või draivi transportimisel sobivat kaitsepakendit ja märgistage see kirjaga „ÖRN” („FRAGILE”).
- Traadita võrguseadmete kasutamine võib olla teatud keskkondades keelatud. Sellised keelud võivad kehtida lennuki pardal, haiglates, lõhkeainete läheduses ja ohtlikes piirkondades. Kui te pole traadita võrguseadmete kasutamise eeskirjades kindel, peaksite enne arvuti sisselülitamist luba küsima.
- Rahvusvahelistel reisidel juhinduge järgmistest soovitustest.
 - Kontrollige igas sihtriigis/-piirkonnas arvutiseadmetele kehtestatud tollieeskirju.
 - Kontrollige toitejuhtme- ja adapterinõudeid asukohtades, kus plaanite arvutit kasutada. Pinge, sagedus ja pistiku kuju võivad riigiti/piirkonniti erineda.

HOIATUS! Elektrilöögi, tulekahju ja seadmete kahjustamise ohu vähendamiseks ärge üritage kasutada arvuti toiteallikana tarvikute jaoks müüdavat pingemuundurikomplekti.

8 Arvuti ja teabe turvalisuse tagamine

Teie teabe konfidentsiaalsuse, terviklikuse ja kättesaadavuse tagamiseks tuleb seda mitmesuguste arvutiturbemeetmete abil kaitsta. Standardsed turbelahendused, mida pakub Windowsi operatsioonisüsteem, HP rakendused, häälestusutiliit Setup Utility (BIOS) ning muude tootjate tarkvara, võivad aidata kaitsta arvutit mitmesuguste ohtude (nt viiruste, usside ja muud tüüpi ründevara) eest.

 MÄRKUS. Mõni loetletud turbefunktsioonidest ei pruugi teie arvutis saadaval olla.

Paroolide kasutamine

Parool on tähemärkide kogum, mis valitakse arvuti teabe ja veebitehingute kaitsmiseks. Saate määrata mitut tüüpi parooli. Näiteks kui häälestatite arvuti esimest korda, paluti teil luua arvuti turvalisuse tagamiseks kasutajaparool. Teil on võimalik määrata täiendavaid parooli Windowsis või rakenduses HP Setup Utility (BIOS), mis on teie arvutisse eelinstallitud.

Soovi korral võite kasutada sama parooli nii häälestusutiliidi Setup Utility (BIOS) kui ka Windowsi turbefunktsiooni puhul.

Paroolide loomiseks ja salvestamiseks kasutage järgmiseid nõuandeid.

- Arvutile juurdepääsu kaotamise riski vähendamiseks märkige kõik paroolid üles ja hoidke neid turvalises kohas arvutist eraldi. Ärge hoidke parooli arvutis failis.
- Järgige paroolide loomisel programmi nõudeid.
- Muutke parooli vähemalt iga 3 kuu järel.
- Ideaalne parool on pikk ning sisaldab tähti, kirjavahemärke, sümboleid ja numbreid.
- Enne arvuti hooldusse saatmist varundage failid, kustutage konfidentsiaalsed failid ning eemaldage kõik paroolisätteid.

 MÄRKUS. Lisateavet Windowsi paroolide (nt ekraanisäästjaparoolid) kohta leiate järgmiselt.

Sisestage tegumiriba otsinguväljale märksõna `support`, seejärel valige rakendus **HP Support Assistant**.

– või –

Valige tegumiribal küsimärgiikoon.

Windowsi paroolide määramine

Windowsi paroolid aitavad kaitsta teie arvutit volitamata juurdepääsu eest.

Tabel 8-1 Windowsi paroolide tüübid ja nende funktsioonid

Parool	Funktsioon
Kasutajaparool	Kaitseb Windowsi kasutajakontot volitamata juurdepääsu eest.
Halduriparool	Kaitseb administraatorikontot volitamata juurdepääsu eest.

MÄRKUS. Seda parooli ei saa kasutada juurdepääsuks häälestusutiliidi Setup Utility (BIOS) sisule.

Häälestusutiliidi Setup Utility (BIOS) paroolide määramine

BIOS-i paroolid pakuvad teie arvutile täiendavaid turvasätteid.

Tabel 8-2 BIOS-i paroolide tüübid ja nende funktsioonid

Parool	Funktsioon
Halduriparool	<ul style="list-style-type: none">• See parool tuleb sisestada iga kord, kui häälestusutiliiti Setup Utility (BIOS) sisenete.• Kui unustate halduriparool, ei pääse te enam häälestusutiliidile Setup Utility (BIOS) ligi.
Sisselülitusparool	<ul style="list-style-type: none">• See parool tuleb sisestada igal arvuti käivitamisel või taaskäivitamisel.• Kui unustate sisselülitusparooli, ei saa te arvutit käivitada ega taaskäivitada.

Administraatori või sisselülitusparooli määramiseks, muutmiseks või kustutamiseks häälestusutiliidis Setup Utility (BIOS) toimige järgmiselt.

 NB! Häälestusutiliidis Setup Utility (BIOS) muudatusi tehes olge väga ettevaatlik. Vead võivad takistada arvuti korralikku tööd.

1. Avage häälestusutiliit (BIOS).

- Klaviatuuriga arvutid või tahvelarvutid.
 - ▲ Lülitage arvuti sisse või taaskäivitage see, vajutage kiirelt klahvi **esc** ja seejärel vajutage klahvi **f10**.
- Klaviatuurita tahvelarvutid.
 1. Lülitage tahvelarvuti sisse või taaskäivitage see ning seejärel vajutage kiirelt ja hoidke helitugevuse vähendamise nuppu all.
 - või –
 - Lülitage sisse või taaskäivitage tahvelarvuti ning seejärel vajutage kiirelt ja hoidke helitugevuse vähendamise nuppu.
 - või –
 - Lülitage sisse või taaskäivitage tahvelarvuti ja seejärel vajutage kiirelt Windowsi nuppu.
 2. Koputage nupule **f10**.

2. Vajutage üksust **Security** (Turvalisus) ja järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

Muudatuste salvestamiseks valige **Exit** (Välju), seejärel **Save Changes and Exit** (Salvesta muudatused ja välju) ning **Yes** (Jah).

 MÄRKUS. Kui kasutate valiku esiletõstmiseks nooleklahve, peate seejärel vajutama **enter**.

Muudatused jõustuvad arvuti taaskäivitamisel.

Windows Hello kasutamine (ainult teatud mudelitel)

Sõrmejäljelugeja või infrapunakaameraga toodetel on Windows Hello abil võimalik registreerida oma sõrmejalg, näo-ID ja häälestada PIN-kood. Pärast registreerimist saate Windowsi sisselogimiseks kasutada sõrmejäljelugejat, näo-ID-d või PIN-koodi.

Windows Hello häälestamine

1. Valige nupp **Start**, valige **Sätted**, valige **Kontod**, seejärel valige **Sisselogimisvalikud**.
2. Parooli lisamiseks valige **Parool** ja siis **Lisa**.
3. Valige jaotises **Windows Hello sõrmejäl** või **Windows Hello nägu** valik **Häälesta**.
4. Valige **Alustamine** ning järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid, registreerige oma sõrmejäl või näotunnus ning seadistage PIN-kood.

 NB! Sõrmejälgede sisselogimise probleemide vältimiseks veenduge, et salvestate sõrmejälje, mille kõik küljed on sõrmejäljelugejaga registreeritud.

 MÄRKUS. PIN-koodi pikkus pole piiratud. Vaikesättena kasutatakse üksnes numbreid. Alfabeetiliste või erimärkide kaasamiseks valige märkeruut **Kaasa tähed ja sümbolid**.

Interneti-turvalisuse tarkvara kasutamine

Kui kasutate oma arvutit e-posti, võrgu või Interneti-ühenduse jaoks, siis ohustavad teie arvutit viirused, nuhkvara jms. Arvuti kaitsmiseks võib olla arvutisse eelinstallitud viirusetõrjet ja tule müüri sisaldav Interneti-turbetarkvara. Värskest avastatud viiruste ja muude turvaohutude eest pideva kaitse tagamiseks tuleb turbetarkvara hoida ajakohane. HP soovib tungivalt teil täiendada turbetarkvara prooviversiooni või osta oma arvuti täielikuks kaitsmiseks omal valikul pakutavat tarkvara.

Viirusetõrjetarkvara kasutamine

Arvuti viirused võivad programmid, utiliidid või operatsioonisüsteemi blokeerida või põhjustada nende ebanormaalselt tööd. Viirusetõrjetarkvara suudab tuvastada enamiku viirusi, need hävitada ja tavaliselt parandada nende tekitatud kahju.

Värskest avastatud viiruste eest pideva kaitse tagamiseks tuleb turbetarkvara hoida ajakohane.

Arvutisse võib olla eelinstallitud viirusetõrjeprogramm. HP soovib tungivalt kasutada arvuti täielikuks kaitsmiseks omal valikul olevat viirusetõrjeprogrammi.

Arvuti viiruste kohta lisateabe saamiseks tippige tegumiriba otsinguväljal `tugi` ja seejärel valige rakendus **HP Support Assistant**.

– või –

Valige tegumiribal küsimärgiikoon.

Tule müüritarkvara kasutamine

Tule müürid on mõeldud süsteemile või võrgule volitamata juurdepääsu takistamiseks. Tule müür võib olla tarkvara, mis installitakse arvutisse, võrku või mõlemasse. See võib olla ka nii riist- kui ka tarkvarast koosnev kombinatsioon.

Valida saab kahe tule müüritüübi vahel.

- Hostipõhine tule müür – programm, mis kaitseb vaid arvutit, kuhu see on installitud.
- Võrgupõhine tule müür – installitakse DSL- või kaabelmodemi ja koduvõrgu vahele, et kaitsta võrgu kõiki arvuteid.

Kui süsteemi on installitud tule müür, jälgitakse kõiki süsteemi saadetavaid ja vastuvõetavaid andmeid ning neid võrreldakse kasutaja määratud turvakriteeriumidega. Andmed, mis neile kriteeriumidele ei vasta, blokeeritakse.

Tarkvaravärskenduste installimine

Arvutisse installitud nii HP, Windowsi kui ka kolmandate tootjate tarkvara tuleb turvaprobleemide vältimiseks ja tarkvara jõudluse parandamiseks regulaarselt uuendada.

NB! Microsoft saadab Windowsi värskenduste teateid. Värskendused võivad hõlmata ka turbevärskendusi. Arvuti kaitsmiseks turvaaukude ja arvutiviiruste eest installige Microsofti värskendused kohe, kui nende kohta teade ilmub.

Neid värskendusi saab installida automaatselt.

Sätete vaatamine või muutmine.

1. Klõpsake nuppu **Start**, valige **Sätted** ja seejärel valige **Värskendused ja turvalisus**.
2. Valige üksus **Windows Update** ja järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.
3. Värskenduste paigaldamiseks sobiva aja seadistamiseks valige **Täpsemad suvandid** ja järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

HP seadme teenusena kasutamine (ainult teatud tooted)

HP DaaS on pilvepõhine IT-lahendus, mis võimaldab ettevõtetel efektiivselt hallata ja kaitsta oma ettevõtte vara.

HP DaaS aitab kaitsta seadmeid pahavara ja muude rünnete eest ning see jälgib seadmete olekut ja aitab vähendada seadmete ja turbega seotud probleemide lahendamisele kuluvat aega. Saate tarkvara kiiresti alla laadida ja installida, mis on tavapäraste kohapealsete lahendustega võrreldes väga kulutõhus. Lisateavet vt <https://www.hptouchpointmanager.com/>.

Traadita võrgu turvalisuse tagamine

Kui häälestate uut WLAN-i või kasutate olemasolevat WLAN-i, lubage alati turvafunktsioonid, et kaitsta arvutit volitamata juurdepääsu eest. WLAN-id avalikes kohtades (tööpunktid), nagu kohvikud ja lennujaamad, ei pruugi üldse kaitset pakkuda.

Tarkvararakenduste ja teabe varundamine

Tarkvararakenduste ja teabe kaitsmiseks viiruserünnakust või tarkvara- või riistvararikkest tingitud pöördumatu kao või kahjustuse eest varundage neid regulaarselt.

Valikulise turvakaabli (ainult teatud toodetel) kasutamine

Turvakaabel (eraldi ostetav) toimib pigem takistavalt, kuid ei välista toote väärkasutamist ega selle vargust. Turvakaabli arvutiga ühendamiseks järgige seadme tootja juhiseid.

9 Häälestusutiliidi (BIOS) kasutamine

Häälestusutiliit Setup Utility (BIOS) juhib süsteemi kõigi sisend- ja väljundseadmete (nt draivid, ekraan, klaviatuur, hiir, printer) vahelist suhtlust. Häälestusutiliit Setup Utility (BIOS) sisaldab paigaldatud seadmete sätteid, arvuti käivitussätteid ning süsteemi- ja laiendmälu mahu sätteid.

 MÄRKUS. Häälestusutiliidi Setup Utility käivitamiseks tahvel-sülearvutil peab teie arvuti olema sülearvuti režiimil ja peate kasutama sülearvuti külge ühendatud klaviatuuri.

Häälestusutiliidi Setup Utility (BIOS) avamine

Utiliidi Setup Utility (BIOS) avamiseks on mitu võimalust.

 NB! Häälestusutiliidis Setup Utility (BIOS) muudatusi tehes olge väga ettevaatlik. Vead võivad takistada arvuti nõuetekohast tööd.

▲ Lülitage arvuti sisse või taaskäivitage see, seejärel vajutage kiiresti klahvi **F10**.

– või –

Lülitage sisse või taaskäivitage arvuti, vajutage kiiresti klahvi **esc**, seejärel vajutage Start-menüü kuvamiseks klahvi **F10**.

BIOS-i Setup Utility (Häälestusutiliit) värskendamine

BIOS-i Setup Utility (Häälestusutiliidi) värskendatud versioonid võivad olla saadaval HP veebisaidil. Enamik HP veebisaidil olevaid BIOS-i värskendusi on pakitud tihendatud failidesse, mida nimetatakse *SoftPaqideks*. Mõni allalaaditav pakett sisaldab seletusfaili Readme.txt, milles on esitatud teave faili installimise ja tõrkeotsingu kohta.

BIOS-i versiooni tuvastamine

Et aru saada, kas teil on vaja rakendust BIOS-i Setup Utility (Häälestusutiliit) värskendada, tehke kõigepealt kindlaks arvutis oleva BIOS-i versioon.

BIOS-i versiooniteabe (tuntud ka kui *ROM-i kuupäev* ja *Süsteemi BIOS*) kuvamiseks kasutage ühte järgmistest suvanditest.

- HP Support Assistant
 1. Sisestage tegumiriba otsinguväljale märksõna `support`, seejärel valige rakendus **HP Support Assistant**.

– või –

Valige tegumiribal küsimärgiikoon.
 2. Valige **Minu sülearvuti** ja seejärel valige **Spetsifikatsioonid**.
- Häälestusutiliit Setup Utility (BIOS)

1. Käivitage häälestusutiliit Setup Utility (BIOS) (vt [Häälestusutiliidi Setup Utility \(BIOS\) avamine lk 43](#)).
 2. Valige **Main** (Põhimenüü) ja märkige BIOS-i versioon üles.
 3. Valige **Exit** (Välju), üks suvanditest ning järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.
- Windowsis vajutage klahve **ctrl+alt+s**.

BIOS-i uuemate versioonide otsimiseks vt [BIOS-i värskenduseks ettevalmistamine lk 44](#).

BIOS-i värskenduseks ettevalmistamine

Enne BIOS-i värskenduse allalaadimist ja installimist järgige kindlasti kõiki eeltingimusi.

 NB! Arvuti kahjustamise ja installi nurjumise riski vähendamiseks laadige alla ja installige BIOS-i värskendusi ainult siis, kui arvuti on ühendatud vahelduvvooluadapteri kaudu usaldusväärse välistoiteallikaga. Ärge laadige alla ega installige BIOS-i värskendusi siis, kui arvuti töötab akutoitel või on ühendatud dokkimisseadme või ebakindla toiteallikaga. Allalaadimisel ja installimisel järgige järgmist.

- Ärge eraldage arvutit toitejuhtme vahelduvvooluvõrgu pistikupesast eemaldamisega vooluvõrgust.
- Ärge lülitage arvutit välja ega käivitage unerežiimi.
- Ärge sisestage, eemaldage, ühendage ega lahutage ühtegi seadet, kaablit ega juhet.

 MÄRKUS. Kui arvuti on võrku ühendatud, pidage enne tarkvaravärskenduste (iseäranis just süsteemi BIOS-i värskenduste) installimist nõu võrguadministraatoriga.

BIOS-i värskenduse allalaadimine

Pärast eeltingimuste läbivaatamist saate BIOS-i värskendusi otsida ja alla laadida.

1. Sisestage tegumiriba otsinguväljale märksõna `support`, seejärel valige rakendus **HP Support Assistant**.

– või –

Valige tegumiribal küsimärgiikoon.

2. Valige **Updates** (Värskendused) ja seejärel valige **Check for updates and messages** (Otsi värskendusi ja teateid).
3. Järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.
4. Toimige allalaadimisalal järgmiselt.
 - a. Leidke viimane BIOS-i värskendus ja võrrelge seda arvutisse installitud BIOS-i versiooniga. Kui värskendus on uuem kui teie BIOS-i versioon, märkige üles kuupäev, nimi või mõni muu tunnus. Seda teavet võib hiljem tarvis minna värskenduse otsimiseks pärast selle allalaadimist kõvakettale.
 - b. Järgige oma valiku kõvakettale allalaadimiseks ekraanil kuvatavaid juhiseid.

Märkige üles allalaaditava BIOS-i värskenduse salvestuskoht (tee kõvakettal). Hiljem tuleb värskenduse installimiseks see koht avada.

BIOS-i värskenduse installimine

BIOS-i installimise toimingud võivad erineda. Järgige pärast allalaadimise lõpulejõudmist ekraanil kuvatavaid juhiseid. Kui kuvatakse suunised, toimige järgmiselt.

1. Tippige tegumiriba otsinguväljale `fail` ja seejärel valige **Failihaldur**.
2. Valige kõvaketta märgistus. Kõvaketta märgistus on üldjuhul kohalik ketas (C:).
3. Avage varem üles märgitud kõvakettatee põhjal värskendust sisaldav kaust.
4. Topeltklõpsake laiendiga `.exe` faili (nt *failinimi.exe*).
Algab BIOS-i install.
5. Järgige installi lõpuleviimiseks ekraanil kuvatavaid juhiseid.

MÄRKUS. Pärast seda, kui ekraanil kuvatakse teade installi õnnestumise kohta, võite allalaaditud faili kõvakettalt kustutada.

10 HP PC Hardware Diagnosticsi kasutamine

Utiliidi HP PC Hardware Diagnostics utiliidiga saate kindlaks teha, kas teie arvuti riistvara töötab korralikult. Selle kolm versiooni on HP PC Hardware Diagnostics Windows, HP PC Hardware Diagnostics UEFI (ühtne laiendatav püsivara liides) ja (ainult teatud toodetel) püsivara funktsioon Remote HP PC Hardware Diagnostics UEFI.

Utiliidi HP PC Hardware Diagnostics Windows kasutamine (ainult teatud mudelitel)

HP PC Hardware Diagnostics Windows on Windowsi-põhine utiliid, mille abil saate arvuti riistvara hea töökorra kontrollimiseks diagnostikateste käivitada. See tööriist diagnoosib Windowsi operatsioonisüsteemis riistvara probleeme.

Kui arvutisse pole rakendust HP PC Hardware Diagnostics Windows installitud, tuleb see esmalt alla laadida ja installida. Rakenduse HP PC Hardware Diagnostics Windows allalaadimiseks vt [Riistvaradiagnostika HP PC Hardware Diagnostics Windows allalaadimine lk 47](#).

Utiliidi HP PC Hardware Diagnostics Windows riistvara tõrke ID-koodi kasutamine

Kui HP PC Hardware Diagnostics Windows tuvastab tõrke, mis nõuab riistvara asendamist, luuakse teatud komponentide testide jaoks 24-kohaline tõrke ID kood. Interaktiivsete testide, nagu klaviatuuri, hiire või heli- ja videopaleti testide puhul peate enne tõrke ID saamist tõrkeotsingu toimingud tegema.

- ▲ Pärast tõrke ID saamist on teil mitu võimalust.
 - Klõpsake valikut **Edasi**, et avada leht Event Automation Service (EAS), kus saate juhtumi logida.
– või –
 - Skannige mobiilseadmega QR-koodi, mis suunab teid EAS-i lehele, kus saate juhtumi logida.
– või –
 - Klõpsake 24-kohalise tõrke ID kõrval olevas ruudus, et tõrkekood kopeerida ja toele saata.

Riistvaradiagnostika HP PC Hardware Diagnostics Windows kasutamine

Kui HP PC Hardware Diagnostics Windows on installitud, saate selle avada HP spikris ja toes, rakenduses HP Support Assistant või Start menüüs.

HP spikris ja toes rakenduse HP PC Hardware Diagnostics Windows avamine (ainult teatud toodetel)

Kui HP PC Hardware Diagnostics Windows on installitud, toimige selle HP spikris ja toes avamiseks järgmiselt.

1. Valige nupp **Start** ja seejärel valige **HP spikker ja tugi**.
2. Valige **HP PC Hardware Diagnostics Windows**.
3. Tööriista käivitumisel valige soovitud diagnostikatesti tüüp ja järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

MÄRKUS. Diagnostikatesti peatamiseks valige **Cancel** (Tühista).

Rakenduse HP PC Hardware Diagnostics Windows avamine rakenduses Support Assistant

Kui HP PC Hardware Diagnostics Windows on installitud, toimige selle rakenduses HP Support Assistant avamiseks järgmiselt.

1. Sisestage tegumiriba otsinguväljale märksõna `support`, seejärel valige rakendus **HP Support Assistant**.
– või –
Valige tegumiribal küsimärgiikoon.
2. Valige **Törkeotsing ja parandused**.
3. Valige **Diagnostika** ja seejärel **HP PC Hardware Diagnostics Windows**.
4. Tööriista käivitumisel valige soovitud diagnostikatesti tüüp ja järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

 MÄRKUS. Diagnostikatesti peatamiseks valige **Cancel** (Tühista).

Rakenduse HP PC Hardware Diagnostics Windows avamine Start-menüüs (ainult teatud toodetel)

Kui HP PC Hardware Diagnostics Windows on installitud, toimige selle rakenduse Start menüüs avamiseks järgmiselt.

1. Valige nupp **Start**.
2. Paremklopsake valikul **HP PC Hardware Diagnostics for Windows**, valige **Veel** ning seejärel **Käivita administraatorina**.
3. Tööriista käivitumisel valige soovitud diagnostikatesti tüüp ja järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

 MÄRKUS. Diagnostikatesti peatamiseks valige **Cancel** (Tühista).

Riistvaradiagnostika HP PC Hardware Diagnostics Windows allalaadimine

Utiliidi HP PC Hardware Diagnostics Windows allalaadimisjuhised on saadaval üksnes inglise keeles. Allalaadimiseks peate kasutama Windowsi arvutit, sest saadaval on ainult .exe failid.

Utiliidi HP PC Hardware Diagnostics Windows uusima versiooni allalaadimine HP-lt

Utiliidi HP PC Hardware Diagnostics Windows HP-lt allalaadimiseks toimige järgmiselt.

1. Avage veebisait <http://www.hp.com/go/techcenter/pcdiags>. Kuvatakse HP PC Diagnosticsi avaleht.
2. Valige **Download HP Diagnostics Windows** (HP Diagnostics Windowsi allalaadimine), seejärel valige oma arvutisse või USB-mäluseadmele allalaadimiseks sobiv Windowsi diagnostikaversioon.

Tööriist laaditakse alla valitud asukohta.

Utiliidi HP PC Hardware Diagnostics Windows allalaadimine Microsofti poest

Võite utiliidi HP PC Hardware Diagnostics Windows alla laadida Microsofti poest.

1. Valige arvutis Microsofti poe rakendus või sisestage tööriistariba otsinguväljale `Microsofti pood`.
2. Sisestage **Microsofti poe** otsinguväljale `HP PC Hardware Diagnostics Windows`.
3. Järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

Tööriist laaditakse alla valitud asukohta.

HP Hardware Diagnostics Windows allalaadimine tootenime või -numbri alusel (ainult teatud mudelid)

Võite rakenduse HP PC Hardware Diagnostics Windows alla laadida tootenime või -numbri alusel.

 MÄRKUS. Teatud toodete puhul peab võib-olla tarkvara USB-mälupulgale laadima, mille puhul kasutage tootenime või -numbrit.

1. Külastage veebisaiti <http://www.hp.com/support>.
2. Valige **Hangi tarkvara ja draiverid**, valige oma toote tüüp ning sisestage seejärel kuvatud otsingukasti toote nimi või number.
3. Klõpsake jaotises **Diagnostika** nuppu **Laadi alla** ning seejärel järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid, et valida sobiv Windowsi diagnostika versioon, mille oma arvutisse või USB-mälupulgale alla laadida.

Tööriist laaditakse alla valitud asukohta.

Utiliidi HP PC Hardware Diagnostics Windows installimine

Utiliidi HP PC Hardware Diagnostics Windows installimiseks valige arvutis või USB-mäluseadmes kaust, kuhu .exe fail laaditi, tehke .exe failil topeltklõps ja järgige kuvatavaid juhiseid.

Riistvaradiagnostika HP PC Hardware Diagnostics UEFI kasutamine

HP PC Hardware Diagnostics UEFI on ühtne laiendatav püsivara liides, mis võimaldab teil arvuti riistvara hea töökorra kontrollimiseks käivitada diagnostikateste. Operatsioonisüsteemist või muudest tarkvarakomponentidest tingitud riistvararikete välistamiseks töötab kõnealune vahend operatsioonisüsteemi väliselt.

 MÄRKUS. Windows 10 S arvutite puhul peate HPO UEFI allalaadimiseks ja toekeskonna loomiseks kasutama Windowsi arvutit ja USB-mäluseadet, sest pakutakse ainult .exe faile. Lisateavet vt jaotisest [Utiliidi HP PC Hardware Diagnostics UEFI laadimine USB-seadmesse lk 49](#).

Kui arvuti ei käivita Windowsi, saate kasutada utiliiti HP PC Hardware Diagnostics UEFI riistvara probleemide diagnoosimiseks.

Utiliidi HP PC Hardware Diagnostics UEFI riistvara tõrke ID-koodi kasutamine

Kui HP PC Hardware Diagnostics UEFI tuvastab tõrke, mis nõuab riistvara asendamist, luuakse 24-kohaline tõrke ID-kood.

Probleemi lahendamisel abi saamiseks toimige järgmiselt.

- ▲ Valige **Conatct HP** (Võtke HP-ga ühendust), nõustuge HP privaatsuslase lahtiütluks ja skannige mobiilseadmega järgmisel kuval olevat tõrke ID koodi. HP klienditoe ja klienditeeninduse lehel kuvatakse automaatselt teie tõrke ID ja toote number. Järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

– või –

Võtke klienditoelega ühendust ja esitage tõrke ID kood.

 MÄRKUS. Diagnostika käivitamiseks konverteeritaval arvutil peab teie arvuti olema sülearvutirežiimil ja peate kasutama ühendatud klaviatuuri.

 MÄRKUS. Kui peate diagnostikatesti seiskama, vajutage klahvi **esc**.

Riistvaradiagnostika HP PC Hardware Diagnostics UEFI käivitamine

Utiliidi HP PC Hardware Diagnostics UEFI käivitamiseks toimige järgmiselt.

1. Lülitage arvuti sisse või taaskäivitage see ning vajutage kiiresti klahvi **esc**.
2. Vajutage klahvi **f2**.

BIOS otsib diagnostikatööriistu kolmest kohast alltoodud järjekorras.

- a. Ühendatud USB-mäluseade

MÄRKUS. Utiliidi HP PC Hardware Diagnostics UEFI laadimiseks USB-mäluseadmesse vt teemat [Riistvaradiagnostika HP PC Hardware Diagnostics UEFI uusima versiooni allalaadimine lk 49](#).

- b. Kõvaketas

- c. BIOS

3. Diagnostikatööriista käivitumisel valige keel, soovitud diagnostikatesti tüüp ja järgige ekraanil kuvatavaid suuniseid.

Utiliidi HP PC Hardware Diagnostics UEFI laadimine USB-seadmesse

Utiliidi HP PC Hardware Diagnostics UEFI allalaadimine USB-mäluseadmesse võib olla kasulik teatud oludes.

- HP PC Hardware Diagnostics UEFI ei sisaldu eelinstallitud kujutises.
- HP PC Hardware Diagnostics UEFI ei sisaldu partitsioonis HP Tool.
- Kõvaketas on rikkis.

MÄRKUS. Utiliidi HP PC Hardware Diagnostics UEFI allalaadimisjuhised on saadaval üksnes inglise keeles ja te peate HP UEFI tugikeskkonna allalaadimiseks ja loomiseks kasutama Windowsi arvutit, kuna saadaval on ainult .exe-failid.

Riistvaradiagnostika HP PC Hardware Diagnostics UEFI uusima versiooni allalaadimine

Utiliidi HP PC Hardware Diagnostics UEFI uusima versiooni laadimiseks USB-seadmesse järgige alltoodud etappe.

1. Külastage veebisaiti <http://www.hp.com/go/techcenter/pcdiags>. Kuvatakse HP PC Diagnosticsi avaleht.
2. Valige **Download HP Diagnostics UEFI** (HP Diagnostics UEFI allalaadimine) ja seejärel valige **Run** (Käivita).

Utiliidi HP PC Hardware Diagnostics UEFI laadimine tootenime või -numbri alusel (ainult teatud mudelid)

Võite tootenime või -numbri alusel utiliidi HP PC Hardware Diagnostics UEFI laadida USB-mällu (ainult teatud mudelid).

MÄRKUS. Teatud toodete puhul peab võib-olla tarkvara USB-mälupulgale laadima, mille puhul kasutage tootenime või -numbrit.

1. Külastage veebisaiti <http://www.hp.com/support>.
2. Sisestage tootenimi või -number, valige oma arvuti ja seejärel opsüsteem.
3. Järgige jaotises **Diagnostics** (Diagnostika) soovitud UEFI versiooni valimiseks ja allalaadimiseks ekraanil kuvatavaid juhiseid.

Remote HP PC Hardware Diagnostics UEFI sätete (ainult teatud mudelitel) kasutamine

See on püsivarafunktsioon (BIOS), mis laadib HP Remote PC Hardware Diagnostics UEFI teie arvutisse alla. See käivitab arvutis diagnostika ning võib diagnostika tulemused eelkonfigureeritud serverisse üles laadida.

Lisateabe leidmiseks utiliidi Remote HP PC Hardware Diagnostics UEFI kohta avage veebisait <http://www.hp.com/go/techcenter/pcdiags> ja valige **Find out more** (Lisateave).

Utiliidi Remote HP PC Hardware Diagnostics UEFI allalaadimine

HP Remote PC Hardware Diagnostics UEFI on saadaval SoftPaq-programmina, mille saab serverisse alla laadida.

Utiliidi Remote HP PC Hardware Diagnostics UEFI uusima versiooni allalaadimine

Võite utiliidi HP PC Hardware Diagnostics UEFI uusima versiooni laadida USB-seadmesse.

1. Küllastage veebisaiti <http://www.hp.com/go/techcenter/pcdiags>. Kuvatakse HP PC Diagnosticsi avaleht.
2. Valige **Download Remote Diagnostics** (Remote Diagnostics allalaadimine) ja seejärel valige **Run** (Käivita).

Utiliidi Remote HP PC Hardware Diagnostics UEFI allalaadimine tootenime või -numbri alusel

Võite rakenduse HP Remote PC Hardware Diagnostics UEFI alla laadida tootenime või -numbri alusel.

MÄRKUS. Teatud toodete puhul peab võib-olla tarkvara allalaadimiseks toote nime või numbrit kasutama.

1. Küllastage veebisaiti <http://www.hp.com/support>.
2. Valige **Tarkvara ja draiverid**, valige oma toote tüüp, sisestage kuvatud otsingukasti toote nimi või number, valige oma arvuti ning seejärel oma operatsioonisüsteem.
3. Jaotises **Diagnostika** järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid ning valige ja laadige toote jaoks alla õige **Kaug-UEFI** versioon.

Utiliidi Remote HP PC Hardware Diagnostics UEFI sätete kohandamine

Remote HP PC Hardware Diagnosticsi sätte kasutamisel häälestusutiliidis Computer Setup (BIOS) saate teha mitmesuguseid kohandusi.

- Seadistada ajakava, millal järelevalveta diagnostikat teha. Diagnostika saab ka kohe käivitada, kui valite **Execute Remote HP PC Hardware Diagnostics** (Käivita Remote HP PC Hardware Diagnostics).
- Määrata diagnostikatööriistade allalaadimise asukohta. See funktsioon võimaldab juurdepääsu tööriistadele HP veebisaidi või serveri kaudu, mis on kasutamiseks eelkonfigureeritud. Arvuti ei vaja tavapärasest kohalikku mäluseadet (nagu kõvaketas või USB-mälupulk), et kaugdiagnostikat teha.
- Määrata asukohta testitulemuste talletamiseks. Määrata saab ka üleslaadimiseks kasutatava kasutajanime ja parooli.
- Kuvada olekuteabe varem tehtud diagnostika kohta.

Utiliidi Remote HP PC Hardware Diagnostics UEFI sätete kohandamiseks toimige järgmiselt.

1. Lülitage sisse või taaskäivitage arvuti ja kui ilmub HP logo, vajutage klahvi **F10**, et siseneda häälestusutiliiti Computer Setup.
2. Valige **Advanced** (Täpsem) ja seejärel **Settings** (Sätted).

3. Tehke kohandamiseks valikud.
4. Valige sätete salvestamiseks **Main** (Peamine) ja seejärel **Save Changes and Exit** (Salvesta muudatused ja välju).

Muudatused jõustuvad arvuti taaskäivitamisel.

11 Varundus ja taastamine

Saate kasutada Windowsi tööriistu või HP tarkvara, et varundada oma teavet, luua taastepunkti, lähtestada arvuti, luua andmekandjaid või taastada arvuti tehaseseaded. Nende standardsete toimingute abil saate arvuti tööoleku kiiremini taastada.

 NB! Kui kasutate süsteemi taastamise toiminguid tahvelarvutis, peab tahvelarvuti aku olema enne taasteprotsessi alustamist laetud vähemalt 70% ulatuses.

NB! Eemaldatava klaviatuuriga tahvelarvutite puhul ühendage enne taastetoimingutega alustamist tahvelarvuti klaviatuuri külge.

Teabe varundamine ja taastekandja loomine

Need taastekandja ja varukoopiate loomise meetodid on saadaval ainult valitud mudelite puhul.

Windowsi tööriistade kasutamine varundamiseks

HP soovib teil oma teabe kohe pärast seadme algseadistamist varundada. Seda saab teha kohalikul Windowsi varunduse ja välise USB-seadme abil või veebitööriistadega.

 NB! Isiklikku teavet saab varundada ainult Windowsi abil. Teabe kadumise vältimiseks varundage seda regulaarselt.

 MÄRKUS. Kui mälu on 32 GB või vähem, on Microsoft®-i süsteemitaaste vaikumisi keelatud.

Rakenduse HP Cloud Recovery Download Tool kasutamine taastekandja loomiseks (ainult teatud mudelitel)

Võite kasutada rakendust HP Cloud Recovery Download Tool, et luua buuditaval USB-mäluseadmel HP taastekandja.

Üksikasjalikku teavet leiate järgmiselt.

▲ Avage <http://www.hp.com/support>, otsige rakendust HP Cloud Recovery ning valige tulemus, mis vastab teie arvuti tüübile.

 MÄRKUS. Kui te ei saa taastekandjat luua, võtke taasteketaste saamiseks ühendust klienditoega. Avage aadress <http://www.hp.com/support>, valige oma riik või piirkond ning järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

 NB! Enne HP taasteketaste hankimist ja kasutamist arvuti taastamiseks soovib HP järgida jaotise [Taastemeetodid lk 53](#) juhiseid. Hiljutise varunduse abil saab seadme tööoleku kiiremini taastada kui HP taasteketastega. Ketaste kasutamisel tuleb pärast süsteemi taastamist kogu operatsioonisüsteemi tarkvara uuesti installida, mis võib palju aega võtta.

Süsteemi taastamine

Kui arvuti süsteemi ei saa laadida, saate mitme tööriista abil süsteemi nii Windowsi-siseselt kui ka -väliselt taastada.

HP soovib süsteemi taastamiseks järgida jaotist [Taastemeetodid lk 53](#).

Süsteemitaaste loomine

Süsteemitaaste on saadaval Windowsis. Süsteemitaastetarkvaraga saab teatud ajahetkel süsteemis olnud failidest ja seadetest automaatselt või käsitsi taastepunkte või hetktõmmiseid luua.

Kui kasutate süsteemitaastet, taastab see arvuti oleku, mis vastab teie loodud taastepunkti ajahetkele. Teie isiklikke faile ja dokumente see ei mõjuta.

Taastemeetodid

Kontrollige pärast esimese meetodi kasutamist, kas probleem laheneb. Sellisel juhul ei ole vaja teist meetodit enam rakendada.

1. Käitage Microsofti süsteemitaastet.
2. Kasutage funktsiooni Lähtesta see arvuti.

 MÄRKUS. Valikute **Eemalda kõik** ja seejärel **Puhastage draiv täielikult** lõpetamine võib mitu tundi aega võtta ning teie arvutisse ei pruugi teavet alles jääda. See on kõige turvalisem viis arvuti lähtestamiseks enne selle ringlusse viimist.

3. Taastage HP taastekandja abil. Lisateavet vt jaotisest [Taastamine HP taastekandja abil lk 53](#).

Kahe esimese meetodi kohta leiate lisateavet spikrirakendusest.

Valige nupp **Start**, valige rakendus **Spikker** ja seejärel sisestage soovitud toiming.

 MÄRKUS. Spikrirakenduse avamiseks peab teil olema Interneti-ühendus.

Taastamine HP taastekandja abil

HP taastekandjat saab kasutada algse operatsioonisüsteemi ja tehases installitud programmide uuesti installimiseks. Teatud toodete puhul saab selle luua buuditavale USB-mäluseadmele, kasutades rakendust HP Cloud Recovery Download Tool.

Üksikasju vt jaotisest [Rakenduse HP Cloud Recovery Download Tool kasutamine taastekandja loomiseks \(ainult teatud mudelitel\) lk 52](#).

 MÄRKUS. Kui te ei saa taastekandjat luua, võtke taasteketaste saamiseks ühendust klienditoega. Avage aadress <http://www.hp.com/support>, valige oma riik või piirkond ning järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

Süsteemi taastamiseks toimige järgmiselt.

- ▲ Sisestage HP taastekandja ja taaskäivitage arvuti.

 MÄRKUS. Enne HP taasteketaste hankimist ja kasutamist arvuti taastamiseks soovib HP järgida jaotise [Taastemeetodid lk 53](#) juhiseid. Hiljutise varunduse abil saab seadme tööoleku kiiremini taastada kui HP taasteketastega. Ketaste kasutamisel tuleb pärast süsteemi taastamist kogu operatsioonisüsteemi tarkvara uuesti installida, mis võib palju aega võtta.

Arvuti buutimisjärjestuse muutmine

Kui arvuti HP taastekandja kasutamisel ei taaskäivitu, saate muuta arvuti buutimisjärjestust ehk selliste seadmete järjekorda BIOS-is, millest arvuti otsib käivitusteavet. Olenevalt HP taastekandja asukohast saate valida optilise draivi või USB-mäluseadme.

 NB! Eemaldatava klaviatuuriga tahvelarvuti puhul ühendage enne järgmiste toimingutega alustamist klaviatuur klaviatuuridoki külge.

Buutimisjärjestuse muutmiseks toimige järgmiselt.

1. Sisestage HP taastekandja.
2. Avage süsteemi **Käivitusmenüü**.
 - Klaviatuuriga arvutite või tahvelarvutite puhul lülitage sisse või taaskäivitage arvuti või tahvelarvuti, vajutage kiiresti klahvi **esc**, seejärel vajutage alglaadimissuvandite vaatamiseks klahvi **f9**.
 - Klaviatuurita tahvelarvutite puhul lülitage tahvelarvuti sisse või taaskäivitage, seejärel vajutage kiiresti helitugevuse suurendamise nuppu ja hoidke seda all ning valige **f9**.
– või –
Lülitage tahvelarvuti sisse või taaskäivitage see, seejärel vajutage kiiresti helitugevuse vähendamise nuppu ja hoidke seda all ning valige **f9**.
3. Valige optiline draiv või USB-mäluseade, millelt soovite buutida, seejärel järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

Tarkvara HP Sure Recover kasutamine (ainult teatud toodetel)

Teatud arvutimudelid on varustatud HP Sure Recoveriga, mis on arvuti riist- ja tarkvarasse sisseehitatud operatsioonisüsteemi (OS) taastelahendus. HP Sure Recover võimaldab täielikult taastada HP OS-i kujutise, ilma et peaksite taastetarkvara installima.

Tarkvara HP Sure Recover abil saab haldur või kasutaja taastada süsteemi ja installida:

- operatsioonisüsteemi uusima versiooni;
- platvormile omased seadmedraiverid;
- tarkvara rakendused, kui tegemist on kohandatud kujutisega.

Tarkvara HP Sure Recover dokumentatsiooni uusima versiooni avamiseks avage aadress <http://www.hp.com/support>. Oma toote ja dokumentatsiooni leidmiseks järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

12 Elektrostaatiline lahendus

Elektrostaatiline lahendus tähendab staatilise elektri laengu vabanemist kahe objekti kokkupuutel (nt kui kõnnite üle vaiba ja puudutate metallist käepidet).

Elektrostaatiline lahendus sõrmedelt või mis tahes esemetelt võib elektroonikakomponente kahjustada.

NB! Arvuti või mõne draivi kahjustamise või teabekao vältimiseks järgige järgmisi ettevaatusabinõusid.

- Kui eemaldus- või paigaldusjuhiste järgi tuleb arvuti vooluvõrgust eemaldada, tehke seda, kui olete seadme korralikult maandanud.
 - Hoidke komponente elektrostaatiliselt ohututes pakendites, kuni olete valmis neid paigaldama.
 - Vältige kontaktnõelte, viikude ja elektrisüsteemi komponentide puudutamist. Puudutage elektroonikakomponente nii vähe kui võimalik.
 - Kasutage magnetivabu tööriistu.
 - Enne komponentide käsitlemist puudutage staatilise elektri laengu lahendamiseks komponendi värvimata metallpinda.
 - Kui eemaldate mõne komponendi, asetage see elektrostaatiliselt ohutusse pakendisse.
-

13 Tehnilised andmed

Kui reisite koos arvutiga või panete selle hoiule, siis võivad toite- ja kasutusandmed kasuks tulla.

Toitevool

Järgmisse tabelisse koondatud toiteteave võib olla kasulik, kui kavatsete arvutiga välismaale reisida.

Arvuti töötab alalisvooluga, mida on võimalik saada nii vahelduv- kui ka alalisvooluallikast. Vahelduvvooluallika nimiväärtused peavad olema 100 V - 240 V, 50 Hz - 60 Hz. Kuigi arvuti saab töötada eraldiseisva alalisvooluallika toitel, tuleks seda siiski kasutada ainult sellise vahelduvvooluadapteri või alalisvooluallikaga, mis on HP tarnitud ja saanud selle arvutiga koos kasutamiseks HP heakskiidu.

Arvuti töötab alalisvooluga, mis vastab vähemalt ühele järgmisele tehnilisele nõudele. Tööpinge ja -vool on erinevatel platvormidel erinevad. Arvuti tööpinge ja -vool on märgitud vastavusmärgisele.

Tabel 13-1 Alalisvoolutoite tehnilised andmed

Toitevool	Hinnang
Talituspinge ja voolutugevus	5 V alalisvool, 2 A / 12 V alalisvool, 3 A / 15 V alalisvool, 3 A – 45 W USB-C® 5 V alalisvool, 3 A / 9 V alalisvool, 3 A / 12 V alalisvool, 3,75 A / 15 V alalisvool, 3 A – 45 W USB-C 5 V alalisvool, 3 A / 9 V alalisvool, 3 A / 10 V alalisvool, 3,75 A / 12 V alalisvool, 3,75 A / 15 V alalisvool, 3 A / 20 V alalisvool, 2,25 A – 45 W USB-C 5 V alalisvool, 3 A / 9 V alalisvool, 3 A / 12 V alalisvool, 5 A / 15 V alalisvool, 4,33 A / 20 V alalisvool, 3,25 A – 65 W USB-C 5 V alalisvool, 3 A / 9 V alalisvool, 3 A / 10 V alalisvool, 5 A / 12 V alalisvool, 5 A / 15 V alalisvool, 4,33 A / 20 V alalisvool, 3,25 A – 65 W USB-C 5 V alalisvool, 3 A / 9 V alalisvool, 3 A / 10 V alalisvool, 5 A / 12 V alalisvool, 5 A / 15 V alalisvool, 5 A / 20 V alalisvool, 4,5 A – 90 W USB-C 19,5 V alalisvool, 2,31 A juures (45 W) 19,5 V alalisvool, 3,33 A juures (65 W) 19,5 V alalisvool, 4,62 A juures (90 W) 19,5 V alalisvool, 6,15 A juures (120 W) 19,5 V alalisvool, 6,9 A juures (135 W) 19,5 V alalisvool, 7,70 A juures (150 W) 19,5 V alalisvool, 10,3 A juures (200 W) 19,5 V alalisvool, 11,8 A juures (230 W) 19,5 V alalisvool, 16,92 A juures (330 W)

HP välise toiteallika alalisvoolupistik (ainult teatud toodetel)

MÄRKUS. Käesolev toode on ette nähtud Norra IT-energiasüsteemide tarbeks, mille faasidevaheline pinge ei ületa 240 V (rk-väärtus).

Töökeskkond

Arvutiga reisimisel või selle hoiustamisel võib kasu olla järgmistest andmetest.

Tabel 13-2 Töökeskkonna tehnilised andmed

Parameeter	Meetermõõdustik	USA mõõdustik
Temperatuur		
Töörežiimis	5 °C kuni 35 °C	41 °F kuni 95 °F
Väljalülitatuna	-20 °C kuni 60 °C	-4 °F kuni 140 °F
Suhteline õhuniiskus (mittekondenseeruv)		
Töörežiimis	10–90%	10–90%
Väljalülitatuna	5–95%	5–95%
Maksimaalne kõrgus merepinnast (survestamata)		
Töörežiimis	-15 m kuni 3 048 m	-50 jalga kuni 10 000 jalga
Väljalülitatuna	-15 m kuni 12 192 m	-50 jalga kuni 40 000 jalga

14 Hõlbustus

HP eesmärk on kujundada, toota ja turustada tooteid, teenuseid ja teavet, mida igal pool saab kasutada kas eraldiseisvalt või sobiva kolmanda osapoole abitehnoloogia seadmete või rakendustega.

HP ja hõlbustus

HP ühendab oma tegevuses mitmekesisuse, kaasatuse ning töö ja tavaelu ning see kajastub kõiges, mida HP teeb. HP soovib kujundada kaasavat keskkonda, mis ühendab inimesi kogu maailmas tehnoloogia jõu abil.

Vajalike tehnoloogiavahendite otsimine

Tehnoloogia võib inimeste potentsiaali valla päästa. Abitehnoloogia kõrvaldab takistused ja aitab tagada sõltumatus kodus, tööl ja kogukonnas. Abitehnoloogia aitab elektroonika ja infotehnoloogia funktsionaalseid võimalusi suurendada, hallata ja parandada.

Lisateavet vt jaotisest [Parima abitehnoloogia otsimine lk 59](#).

HP jaoks oluline tegevus

HP jaoks on oluline pakkuda tooteid ja teenuseid puuetega inimestele. See püüd toetab meie ettevõtte mitmekesisuse eesmärke ja aitab tagada tehnoloogia kättesaadavuse kõigile.

HP eesmärk on luua, toota ja turustada tooteid ja teenuseid, mida saavad kasutada kõik, sealhulgas puuetega inimesed, kas eraldiseisvalt või sobivate abiseadmete abil.

Eesmärgi saavutamiseks loob see hõlbustuspoliitika seitse peamist HP tegevusi suunavat eesmärki. Kõigilt HP juhtidelt ja töötajatelt oodatakse nende eesmärkide toetamist ja rakendamist kooskõlas ülesannete ja vastutusala.

- Suurendada teadlikkust HP-s esinevate hõlbustusprobleemide asjus ja pakkuda töötajatele hõlbustustoodete ja -teenuste loomiseks, tootmiseks ja turustamiseks vajalikku väljaõpet.
- Arendada toodete ja teenuste hõlbustussuuniseid, kohustama tootearendusrühmi neid suuniseid rakendama, kui need on konkurentsieelise saamiseks, tehniliselt ja majanduslikult mõistlikud.
- Kaasata hõlbustussuuniste loomisel ning toodete ja teenuste väljatöötamisel ja testimisel puuetega inimesi.
- Dokumenteerida hõlbustusfunktsioone ja avaldada teavet HP toodete ja teenuste kohta hõlpsalt kasutatavas vormis.
- Luua suhteid juhtivate abistamistehnoloogiate ja lahenduste pakkujatega.
- Toetada sise- ja välisuuringuid ja -arendusi, mis parandavad HP toodete ja teenuste jaoks olulisi abistamistehnoloogiaid.
- Toetada ja panustada hõlbustusstandardite ja suuniste loomist.

International Association of Accessibility Professionals (IAAP)

IAAP on mittetulundusühing, mille eesmärgiks on parandada hõlbustusametnike tööd võrgunduse, koolitamise ja sertifitseerimise kaudu. Eesmärgiks on aidata hõlbustusametnikel areneda ja liikuda karjääriredelil, et aidata organisatsioonidel hõlbustusfunktsioone toodetesse ja taristusse integreerida.

HP on IAAP asutajaliige ning liitus teiste organisatsioonidega just hõlbustusvaldkonna täiustamiseks. Selline tegevus toetab HP ettevõtte hõlbustuseesmärke luua, toota ja turustada tooteid ja teenuseid, mida saavad kasutada ka puuetega inimesed.

IAAP muudab meid tugevamaks, ühendades selleks üksikisikud, tudengid ja organisatsioonid üle terve ilma. Lisateabe saamiseks avage veebiaadress <http://www.accessibilityassociation.org>, liituge siduskogukonnaga, tellige uudiskirjad ja tutvuge liikmetele saada olevate valikutega.

Parima abitehnoloogia otsimine

Kõik, sh puuetega inimesed ja vanurid, peaksid saama tehnoloogia abil suhelda, end väljendada ja maailmaga ühenduses olla. HP on pühendunud suurendama teadlikkust hõlbustuse osas HP-s, meie klientide ja partnerite seas.

Olgu selleks suurem ja silmi säästev kirjatüüp, häältuvastus, mis annab puhkust kätele või muu abitehnoloogia – kõik need muudavad HP toodete kasutamise hõlpsamaks. Kuidas valida?

Vajaduste hindamine

Tehnoloogia võib potentsiaali valla päästa. Abitehnoloogia kõrvaldab takistused ja aitab tagada sõltumatuse kodus, tööl ja kogukonnas. Abitehnoloogia (AT) aitab elektroonika ja infotehnoloogia funktsionaalseid võimalusi suurendada, hallata ja parandada.

Valida saab paljude AT toodete vahel. AT hinnang peaks aitama hinnata mitut toodet, vastama tekkinud küsimustele ja hõlbustama olukorra jaoks parima lahenduse leidmist. AT hinnanguid koostavad paljude valdkondade spetsialistid, sh füsioteraapia, kutsehaiguste teraapia, kõne-/keelepatoloogia ja muudes valdkondades litsentseeritud või sertifitseeritud eksperdid. Hinnanguid võivad anda ka sertifitseerimata või litsentsimata isikud. Et saada teada, kas isik vastab teie vajadustele, küsige tema kogemuse, ekspertiisi ja küsitavate tasude kohta.

Ligipääs HP toodetele

Need lingid pakuvad teavet hõlbustusfunktsioonide ja abitehnoloogiatega, sh mitmesuguste HP toodete kohta. Need ressursid aitavad valida kindlad, just teie vajadustele vastavad abitehnoloogia funktsioonid ja tooted.

- HP arvuti aegumine ja hõlbustus: avage <http://www.hp.com>, tippige otsinguväljale **Accessibility** (Hõlbustus). Valige **Office of Aging and Accessibility**.
- HP arvutid: Windows 7, Windows 8 ja Windows 10 puhul avage jaotis <http://www.hp.com/support>, tippige **Search our knowledge** otsinguväljale **Windows Accessibility Options**. Valige tulemites sobiv operatsioonisüsteem.
- HP pood – HP toodete välisseadmed: avage <http://store.hp.com>, valige **Shop**, seejärel valige **Monitors** või **Accessories**.

Kui vajate HP toote hõlbustusfunktsioonide asjus täiendavat tuge, vt [Toega ühenduse võtmine lk 61](#).

Siin on toodud välispartnerite ja tarnijate lingid täiendava abi pakkumiseks:

- [Microsoft Accessibility teave \(Windows 7, Windows 8, Windows 10, Microsoft Office\)](#)
- [Google'i toodete hõlbustusteave \(Android, Chrome, Google'i rakendused\)](#)

Standardid ja seadusandlus

Maailma riigid on kehtestanud määrused, mis parandavad puuetega inimeste ligipääsu toodetele ja teenustele. Need määrused on ajalooliselt kohaldatavad sidetoodete ja -teenuste, arvutitele ja printeritele, millel on teatud videoesituse ja sidefunktsioonid, sh nendega seotud dokumentatsioonile ja klienditoele.

Standardid

United States Access Board koostas FAR-i (Federal Acquisition Regulation) standardite punkti 508, mis käsitleb füüsilise, sensoorse või kognitiivse puudega isikute juurdepääsu info- ja sidetehnoloogiale (IKT).

Standardid sisaldavad eri tehnoloogiate tehnilisi kriteeriume ning jõudluspõhiseid nõudeid, mis on suunatud toodete funktsionaalsetele võimalustele. Konkreetsed kriteeriumid tarkvararakendustele ja operatsioonisüsteemidele, veebipõhisele teabele ja rakendustele, arvutitele, kaugsidetoodetele, videole ja multimeediumidele ning iseseisvatele suletud toodetele.

Volitus 376 – EN 301 549

Euroopa Liit lõi mandaadi 376 raames standardi EN 301 549 veebipõhise tööriistakomplektina IKT-toodete riigihangete jaoks. See standard täpsustab IKT-toodetele ja teenustele rakenduvad hõlbustuse nõuded ja kirjeldab iga nõude testtoiminguid ja hindamise meetodeid.

Veebisisu hõlbustussuunised (WCAG)

Veebisisu hõlbustussuunised (WCAG) W3C WAI-st aitavad veebikujundajatel ja arendajatel luua puuetega inimeste või vanurite vajadustele vastavaid saite.

WCAG täiustab juurdepääsu erinevale veebisisule (tekstile, kujutistele, audiolle ja videole) ning veebirakendustele. WCAG-d saab täpselt testida ning seda on lihtne mõista ja kasutada ning pakub veebiarendajatele innovaatilist paindlikkust. WCAG 2.0 on saanud [ISO/IEC 40500:2012](#) heakskiidu.

WCAG tegeleb peamiselt probleemidega, mis tekivad visuaalse, helilise, füüsilise, kognitiivse ja neuroloogilise puudega inimestel ja vanematel kasutajatel veebikogemuse saamisel. WCAG 2.0 pakub järgmist hõlbustussisu.

- **Tajutavad** (nt tekstialternatiivid kujutistele, subtiitrid, esitluse kohandatavus ja värvikontrast)
- **Kasutatav** (klahvistik, värvikontrast, sisestamise ajastus, haigushoo vältimine ja navigeeritavus)
- **Mõistetav** (loetavus, ennustatavus, sisestusabi)
- **Töökindel** (ühilduvus abitehnoloogiatega)

Seadusandlus ja regulatsioonid

IT hõlbustus ja teave on seadusandluse suhtes väga oluliseks muutunud. Altpoolt leiate esitatud seaduste, regulatsioonide ja standardite lingid.

- [Ameerika Ühendriigid](#)
- [Kanada](#)
- [Euroopa](#)
- [Austraalia](#)

Kasulikud hõlbustusressursid ja lingid

Need organisatsioonid, institutsioonid ja ressursid võivad olla head allikad teabe hankimiseks puute ja vanusega seotud piirangute kohta.

MÄRKUS. See loend pole täielik. Need organisatsioonid on esitatud vaid teabe eesmärgil. HP ei vastuta Internetis sisalduva teabe ega kontaktide eest. Loendi andmete esitamine sellel lehel ei tähenda, et HP on need heaks kiitnud.

Organisatsioonid

Need organisatsioonid on mõned paljudest, mis pakuvad teavet puuete ja vanusega seotud piirangute kohta.

- American Association of People with Disabilities (AAPD)
- The Association of Assistive Technology Act Programs (ATAP)
- Hearing Loss Association of America (HLAA)
- Information Technology Technical Assistance and Training Center (ITTATC)
- Lighthouse International
- National Association of the Deaf
- National Federation of the Blind
- Rehabilitation Engineering & Assistive Technology Society of North America (RESNA)
- Telecommunications for the Deaf and Hard of Hearing, Inc. (TDI)
- W3C Web Accessibility Initiative (WAI)

Õppeasutused

Paljud õppeasutused, kaasa arvatud need näited, annavad teavet puuetega inimeste ja vanusega seotud piirangute kohta.

- California State University, Northridge, Center on Disabilities (CSUN)
- University of Wisconsin - Madison, Trace Center
- University of Minnesota arvutikasutusprogramm

Muud puudeallikad

Paljud ressursid, kaasa arvatud need näited, annavad teavet puuetega inimeste ja vanusega seotud piirangute kohta.

- ADA (Americans with Disabilities Act) Technical Assistance Program
- ILO rahvusvahelise tööorganisatsiooni võrgustik
- EnableMart
- Euroopa puuetega inimeste foorum
- Job Accommodation Network
- Microsoft Enable

HP lingid

Need HP-ga seotud lingid pakuvad teavet, mis käsitleb puuete ja vanusega seotud piiranguid.

[HP mugavus- ja ohutusjuhend](#)

[HP avaliku sektori müügid](#)

Toega ühenduse võtmine

HP pakub puuetega klientidele hõlbustusfunktsioonidega tehnilist tuge ja abi.

MÄRKUS. Tuge pakutakse ainult inglise keeles.

- Kurdid ja vaegkuuljad saavad HP toodete tehnilise toe ja hõlbustuse teavet järgmiselt:
 - Kasutage TRS/VRS/WebCapTel ja helistage numbril (877) 656-7058 esmaspäevast reedeni, kella 6-st kuni 21-ni.
- Muu puude või vanusega seotud probleemi korral valige HP toodete tehnilise toe ja hõlbustuse kohta abi saamiseks üks järgmistest valikutest.
 - Helistage esmaspäevast reedeni kella 6-st kuni 21-ni numbril (888) 259-5707.
 - Täitke [kontaktvorm puudega või vanusega seotud piirangutega inimestele](#).

Tähestikuline register

A

- abitehnoloogiad (AT)
 - eesmärk 58
 - otsimine 59
- aku
 - aku tühjenemine 31
 - mitte-eemaldatav 32
 - teabe otsimine 30
 - tegutsemine aku tühjenemise korral 31, 32
 - toite säästmine 31
 - tühjenemine 31
- aku laetus 30
- akutoide 30
- andmeedastus 22
- andmete edastamiseks 22
- arvutiga reisimine 13, 38
- arvuti hooldus 36
- arvuti puhastamine 36
 - desinfitseerimine 37
 - HP Easy Clean 36
 - mustuse ja prahi eemaldamine 36
 - vineerpuidu eest hoolitsemine 37
- arvuti transportimine 38
- arvuti väljalülitamine 29
- AT (abitehnoloogia)
 - eesmärk 58
 - otsimine 59
- avalik WLAN-ühendus 16

B

- BIOS
 - häälestusutiliidi avamine 43
 - versiooni tuvastamine 43
 - värskendamine 43
 - värskenduse allalaadimine 44
- Bluetoothi silt 13
- Bluetooth-seade 15, 17
- buutimisjärjestus, muutmine 53

C

- C-tüüpi USB-port, tuvastamine 4
- C-tüüpi USB-port, ühendamine 22

D

- draiverite värskendamine
 - Windows 10 S 35
- draivi märgutuli, tuvastamine 4

E

- eelmise loo esitamise toiminguklahv 12
- ekraan
 - navigeerimine 24
- ekraani heleduse suurendamise toiminguklahv 11
- ekraani heleduse vähendamise toiminguklahv 11
- ekraaniklaviatuur 27
- ekraani komponendid 5
- ekraanikujutise kuvamiskoha vahetamise toiminguklahv 11
- ekraanil navigeerimine 24
- ekraaniolekud 20
- elektrostaatiline lahendus 55
- eriklahvid
 - kasutamine 10
 - tuvastamine 10
- eSIM 17
- esitamise toiminguklahv 12
- ettevõtte WLAN-ühendus 16

G

- GPS 17

H

- HDMI-port
 - tuvastamine 4
 - ühendamine 20
- heli
 - HDMI-heli 21, 22
 - helisätted 20
 - helitugevuse reguleerimine 12
 - kõlarid 19
 - kõrvaklapid 19
 - peakomplektid 20
- helisätted, kasutamine 20
- helitugevus
 - reguleerimine 12

- heli vaigistamise toiminguklahv 12
 - helivaigistuse märgutuli, tuvastamine 8
 - heliväljundi (kõrvaklapid) / helisisendi (mikrofon) ühendpesa, tuvastamine 3
 - hooldus
 - Ketta defragmentor 34
 - Kettapuhastus 34
 - programmide ja draiverite värskendamine 35
 - hooldussildid, leidmine 13
 - HP 3D DriveGuard 34
 - HP abistav poliitika 58
 - HP Fast Charge 30
 - HP Mobile Broadband aktiveerimine 16
 - IMEI number 16
 - MEID-number 16
 - HP PC Hardware Diagnostics UEFI
 - allalaadimine 49
 - kasutamine 48
 - käivitamine 49
 - tõrke ID kood 48
 - HP PC Hardware Diagnostics Windows
 - allalaadimine 47
 - installimine 48
 - juurdepääs 46, 47
 - kasutamine 46
 - tõrke ID kood 46
 - HP ressursid 1
 - HP seade teenusena (HP DaaS) 42
 - HP Sure Recover 54
 - HP taastekandja taastamine 53
 - HP Touchpoint Manager 42
 - hõlbustus 58, 59, 60, 61
 - Hõlbustus vajab hindamist 59
 - häälestusutiliidi Setup Utility (BIOS) paroolid 40
- ## I
- IMEI number 16
 - installimine
 - valikuline turvakaabel 42

installitud tarkvara
 tuvastamine 3
integreeritud numbrilavistik,
 tuvastamine 10
International Association of
 Accessibility Professionals 58
Interneti-turvalisuse tarkvara,
 kasutamine 41

J
juhtimisala 7
järgmise pala toiminguklahv 12

K
kaamera
 kasutamine 19
 tuvastamine 6
kaamera tuli, tuvastamine 6
kaamera turvavõti, kasutamine 19
kahe sõrmega koputus
 puuteplaadil 25
kahe sõrmega libistamine
 puuteplaadil 25
Ketta defragmentori tarkvara 34
kettapuhastustarkvara 34
klahv esc, tuvastamine 10
klahv fn, tuvastamine 10
klahvid
 esc 10
 fn 10
 lennurežiim 12
 numbrilukk 10
 puuteplaat 12
 toiming 10
 Windows 10
klahvistik, integreeritud numbriline
 10
klaviatuuri ja valikulise hiire
 kasutamine 27
klaviatuuri taustvalguse
 toiminguklahv 11
klaviatuur ja valikuline hiir
 kasutamine 27
klienditugi, hõlbustus 61
kolme sõrmega koputamine
 puuteplaadil 25
kolme sõrmega nipsamine
 puuteplaadil 26
komponendid
 ekraan 5

klaviatuuriala 6
märgutuled 8
parempoolne külg 3
puuteplaat 6, 7
põhi 12
vasakpoolne külg 4
kõlarid 9
 ühendamine 19
kõlari helitugevuse
 toiminguklahvid 12
kõrglahutusega seadmed,
 ühendamine 20, 22
kõrvaklapid, ühendamine 19

L
laetuse kriitiline tase 31
laetuse madal tase 31
LAN-võrguga ühenduse loomine 18
lennukirežiimi klahv 15
lennurežiim 15
lennurežiimi klahv 12
Lõigu 508 hõlbustusstandardid 60

M
MEID-number 16
mikrofoni vaigistamise
 toiminguklahv 12
Miracast 22
mitte-eemaldatav aku 32
mittereageeriv süsteem 29
mobiilne lairibaühendus
 aktiveerimine 16
 IMEI number 16
 MEID-number 16
märgutuled
 draiv 4
 helivaigistus 8
 kaamera 6
 puuteplaat 7
 suurtähelukk 8
 toide 4
 vahelduvvooluadapter ja aku 5

N
nelja sõrmega koputus
 puuteplaadil 26
nelja sõrmega nipsamine
 puuteplaadil 26

normatiivteave
 traadita ühenduse seadmete
 sertifitseerimissildid 13
 vastavussilt 13
numbriluku klahv, tuvastamine 10
nupud
 puuteplaadi parempoolne nupp
 7
 puuteplaadi vasakpoolne nupp
 7
 toide 9

O
operatsioonisüsteemi
 juhtelemendid 15

P
parempoolne juhtimisala,
 tuvastamine 7
parempoolsed komponendid 3
parimad kasutusviisid 1
paroolid
 häälestusutiliit Setup Utility
 (BIOS) 40
 Windows 39
paroolide kasutamine 39
pausi toiminguklahv 12
peakomplekt, ühendamine 20
pesad
 microSD-mälukaardilugeja 3
 mälukaardilugeja 3
pistikupesad
 heliväljund (kõrvaklapid) /
 heli sisend (mikrofon) 3
pordid
 C-tüüpi USB 4, 22
 HDMI 4, 20
 USB SuperSpeed 5
privaatsusekraani toiminguklahv
 11
programmide ja draiverite
 värskendamine 35
 Windows 10 35
programmide värskendamine
 Windows 10 S 35
puutekraanižestid
 koputamine 24
 libistamine 27

- suurendamine ja vähendamine kahe sõrmega 24
- ühe sõrmega libistamine 27
- puuteplaadiala, tuvastamine 7
- puuteplaadi ja puuteekraani kahe sõrmega suurendamine ja vähendamine 24
- Puuteplaadi ja puuteekraani koputamine 24
- puuteplaadi- ja puutekraanižestid koputamine 24
- suurendamine ja vähendamine kahe sõrmega 24
- puuteplaadi kasutamine 24
- puuteplaadi klahv 12
- puuteplaadi komponendid 6
- puuteplaadi märgutuli, tuvastamine 7
- puuteplaadi nupud tuvastamine 7
- puuteplaadi sätted, kohandamine 7
- puuteplaadižestid
 - kahe sõrmega koputus 25
 - kahe sõrmega libistamine 25
 - kolme sõrmega koputamine 25
 - kolme sõrmega nipsamine 26
 - nelja sõrmega koputus 26
 - nelja sõrmega nipsamine 26
- puuteplaat
 - kasutamine 24
 - sätted 7
- põhjal asuvad komponendid 12

R

- Remote HP PC Hardware Diagnostics UEFI sätted
 - kasutamine 50
 - kohandamine 50
- ressursid, hõlbustus 60
- riistvara, tuvastamine 3

S

- seerianumber, arvuti 13
- sildid
 - Bluetooth 13
 - hooldus 13
 - seerianumber 13
 - traadita ühenduse seadmete sertifitseerimine 13

- vastavus 13
- WLAN 13
- sisemised mikrofonid, tuvastamine 6
- standardid ja seadusandlus, hõlbustus 59
- suurtäheluku märgutuli 8
- sõrmejäljed, registreerimine 40
- sõrmejäljelugeja 10
- süsteemitaaste 53
- süsteemi taastepunkt, loomine 52

Ž

- žestid 24

T

- taastamine 52
 - kandja 53
 - kettad 53
 - USB-mäluseade 53
- taaste 52
- taastekandja 52
 - rakenduse HP Cloud Recovery Download Tool kasutamine 52
 - Windowsi tööriistade abil loomine 52
- taastemeetodid 53
- Talveunerežiim
 - käivitamine 29
 - käivitatud aku laetuse kriitilise taseme korral 31
 - väljumine 29
- tarkvara
 - Ketta defragmentor 34
 - Kettapuhastus 34
 - tuvastamine 3
- tarkvara ja teabe varundamine 42
- tarkvaravärskendused, installimine 42
- teave aku kohta, otsimine 30
- tehnilised andmed 56
- toide
 - aku 30
 - väline 32
- toiminguklahv, tuvastamine 10
- toiminguklahvid
 - eelmine lugu 12
 - ekraani heleduse suurendamine 11

- ekraani heleduse vähendamine 11
- ekraanikujutise kuvamiskoha vahetamine 11
- esitus 12
- helitugevus
 - helivaigistus 12
- heli vaigistamine
 - helivaigistus 12
- järgmine pala 12
- kasutamine 11
- klaviatuuri taustvalgustus 11
- kõlari helitugevus 12
- lennurežiim 12
- mikrofoni vaigistamine 12
- paus 12
- privaatsusekraan 11
- puuteplaat 12
- spikker 11
- tuvastamine 11
- toitehaldus 28
- toiteikoon, kasutamine 30
- toitejuhtme ühenduspesa
 - tuvastamine 5
- toite märgutuli, tuvastamine 4
- toitenupp, tuvastamine 9
- toitesätted, kasutamine 30
- toitevool 56
- toote nimi ja -number, arvuti 13
- traadiga võrk (LAN) 18
- traadita võrk, turvalisuse tagamine 42
- traadita võrk (WLAN)
 - avalik WLAN-ühendus 16
 - ettevõtte WLAN-ühendus 16
 - tööpiirkond 16
 - ühendamine 16
- traadita ühenduse antennid, tuvastamine 6
- traadita ühenduse juhtelemendid
 - nupp 15
 - operatsioonisüsteem 15
- traadita ühenduse märgutuli 15
- traadita ühenduse nupp 15
- traadita ühenduse seadme sertifitseerimissilt 13
- tulemüritarkvara 41
- turvakaabel, paigaldamine 42
- täppispuuteplaadi žestid
 - kahe sõrmega koputus 25

- kahe sõrmega libistamine 25
- kolme sõrmega koputamine 25
- kolme sõrmega nipsamine 26
- nelja sõrmega koputus 26
- nelja sõrmega nipsamine 26

täppispuuteplaat

- kasutamine 24

töökeskkond 57

U

Unerežiim

- käivitamine 28
- väljumine 28

Une- või talveunerežiim,

- käivitamine 28

une- või talveunerežiimi

- käivitamine 28

USB SuperSpeed-port,

- tuvastamine 5

V

Vahelduvvooluadapter ja aku

- märgutuli, tuvastamine 5

varundus 52

varundus, loomine 52

vasakpoolne juhtimisala,

- tuvastamine 7

vasakpoolsed komponendid 4

ventilatsiooniavad, tuvastamine 9,

13

video

- C-tüüpi USB 22
- HDMI-port 20
- traadita ühendusega ekraanid 22

video, kasutamine 20

viirusetõrjetarkvara, kasutamine 41

välistoide, kasutamine 32

väljalülitamine 29

W

Windows

- süsteemi taastepunkt 52
- taastekandja 52
- varundamine 52

Windows 10 spikri toiminguklahv 11

Windows Hello 19

- kasutamine 40

Windowsi klahv, tuvastamine 10

Windowsi paroolid 39

Windowsi tööriistad, kasutamine 52

WLAN-i antennid, tuvastamine 6

WLAN-i silt 13

WLAN-seade 13

WWAN-seade 16

Õ

õrna sinise valguse režiim 5

Ü

ühenduse loomine traadita

- võrguga 15

ühenduse loomine WLAN-iga 16

ühenduse loomine võrguga 15

ühenduspesad

- toide 5

ühe sõrmega libistamise žest (ainult puuteekraanidel) 27